

原住民族語言研究發展中心106年族語繪本

ti Rumiyu kati Tjilixit

羅密歐與茱麗葉
-南排灣語-

Rumiyu 羅密歐

timadju nanguaq aravac a varung saka navaleljevelj aravac a kinasauqaljayan, izua ita zemiyaziyan a ita cemekeljan na sedjamek tjai Tjuliyit, pai kemasizuanga tiamadju a marekatjenglai.

他是個心地善良又風度翩翩的男子，在一個家族舉辦的舞會中邂逅了茱麗葉，從此墜入情網。

Tjuliyit 茱麗葉

timadju nakipapuljat tua tjengelayan nu vavayanan, kisalu timadju a keman tua duku a camel a masa sinikiljivak a ti Rumiyu, a masa pakaita tua varung ta tjengelayan.

她是個對感情執著的深情女子，願意為了心愛的羅密歐服下毒藥，為愛忠貞。

Lauris 勞倫斯神父

timadju namakeljakeljang saka namapaqaljai aravac nu senhu, masa saljingan tua padjadjalu tua rivurivuan nua drusa cekeljan, nakinemnem tua nanguaq a kinipuvarung, ljakua inika napalaing a i kalevlevan, pai sakamayanan a namapasusu a kipaula. 他是位道德名望崇高的神父，而為了化解兩大家族的仇恨，想出了周詳的計畫，可惜人算不如天算，終究悲劇還是發生了。

Baris 巴里斯

namanguaq saka izua qiniladja, kakedriyan saka nasauqalji a aljak nua mamazangiljan, kisudjusudju tjai Tjuliyit, saka nasaljinga tu puvaljaw tjaimadju, ljakua inika namalaing a varung nimadju.

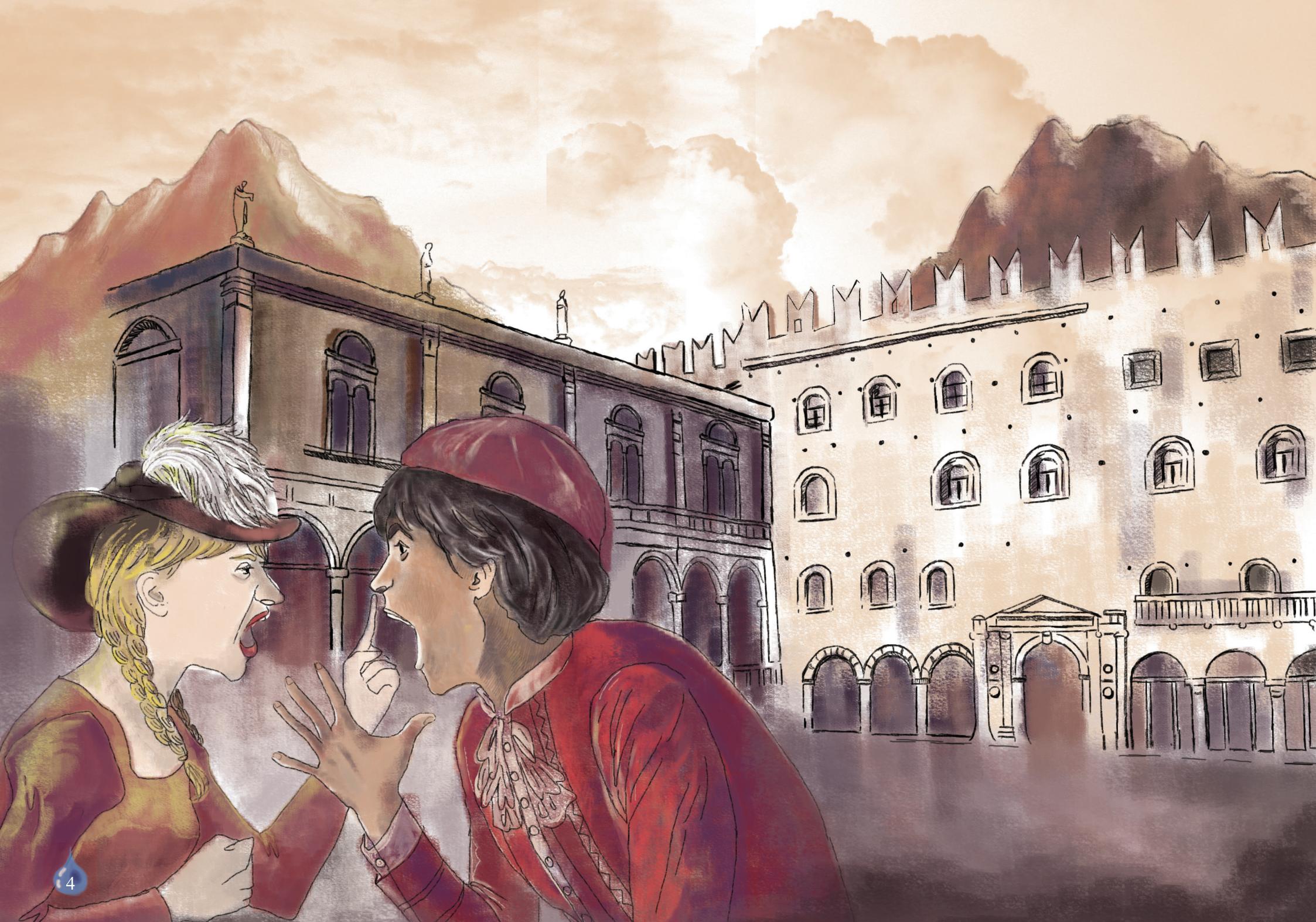
有錢有勢，英俊挺拔的年輕貴公子，追求茱麗葉，希望其成為妻子，但終究仍未能成功。

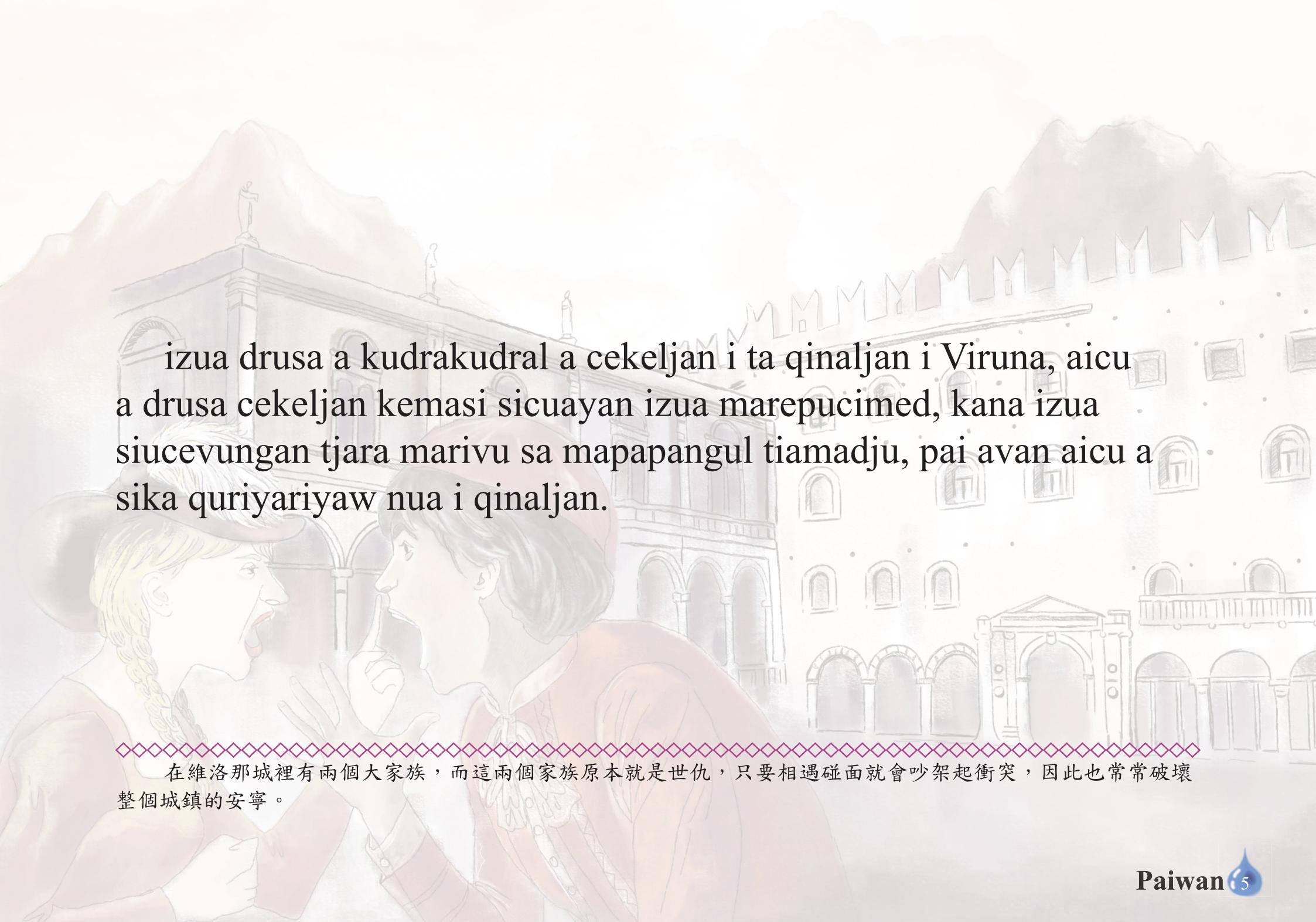

Tibalt 提伯特

kaka a sikacekelj ni Tjuliyit, runakuyan aravac a kakuda, pinapacai ni Rumiyu ka vililj anga.

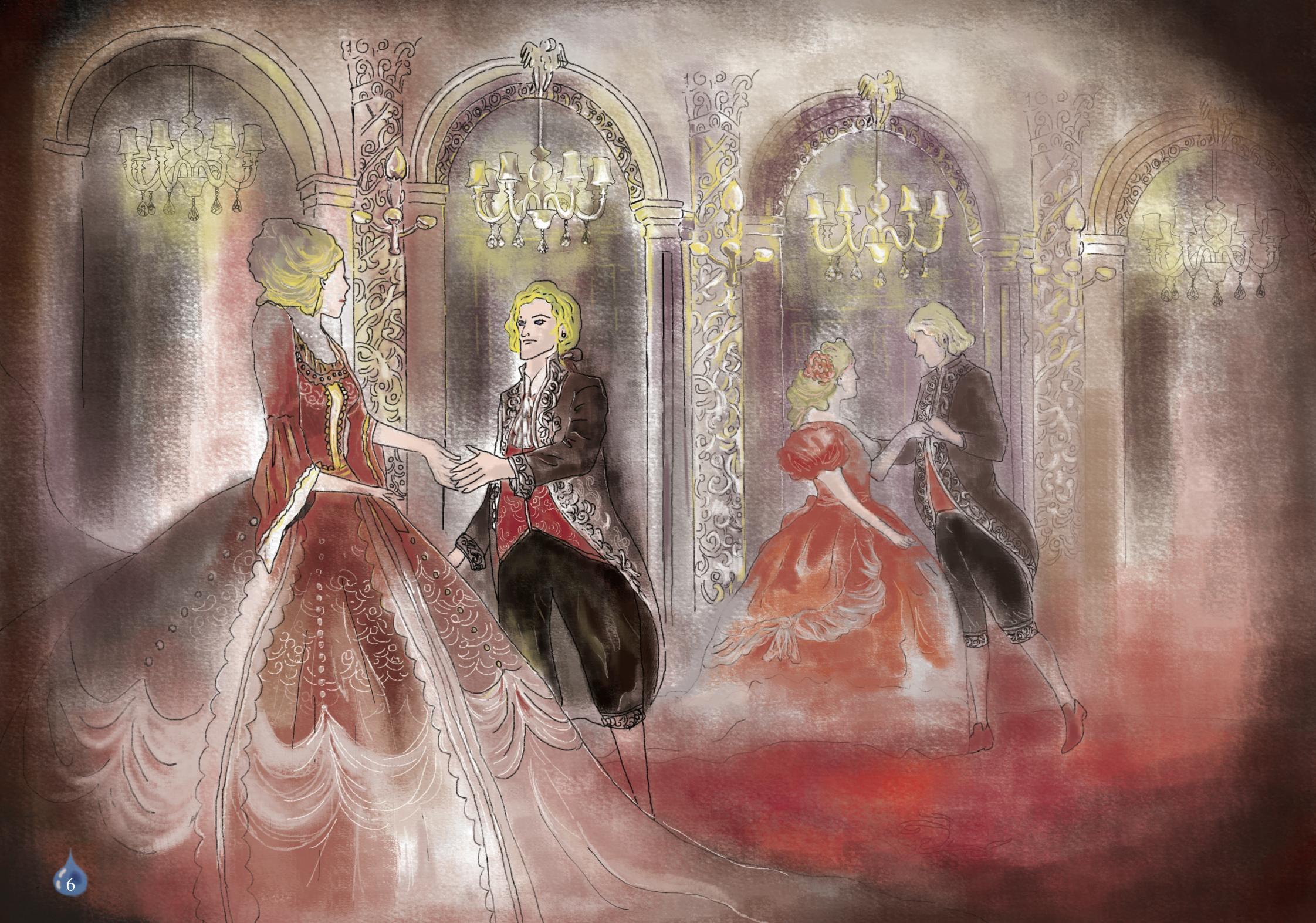
茱麗葉的表哥，性情暴躁，後為羅密歐所打死。

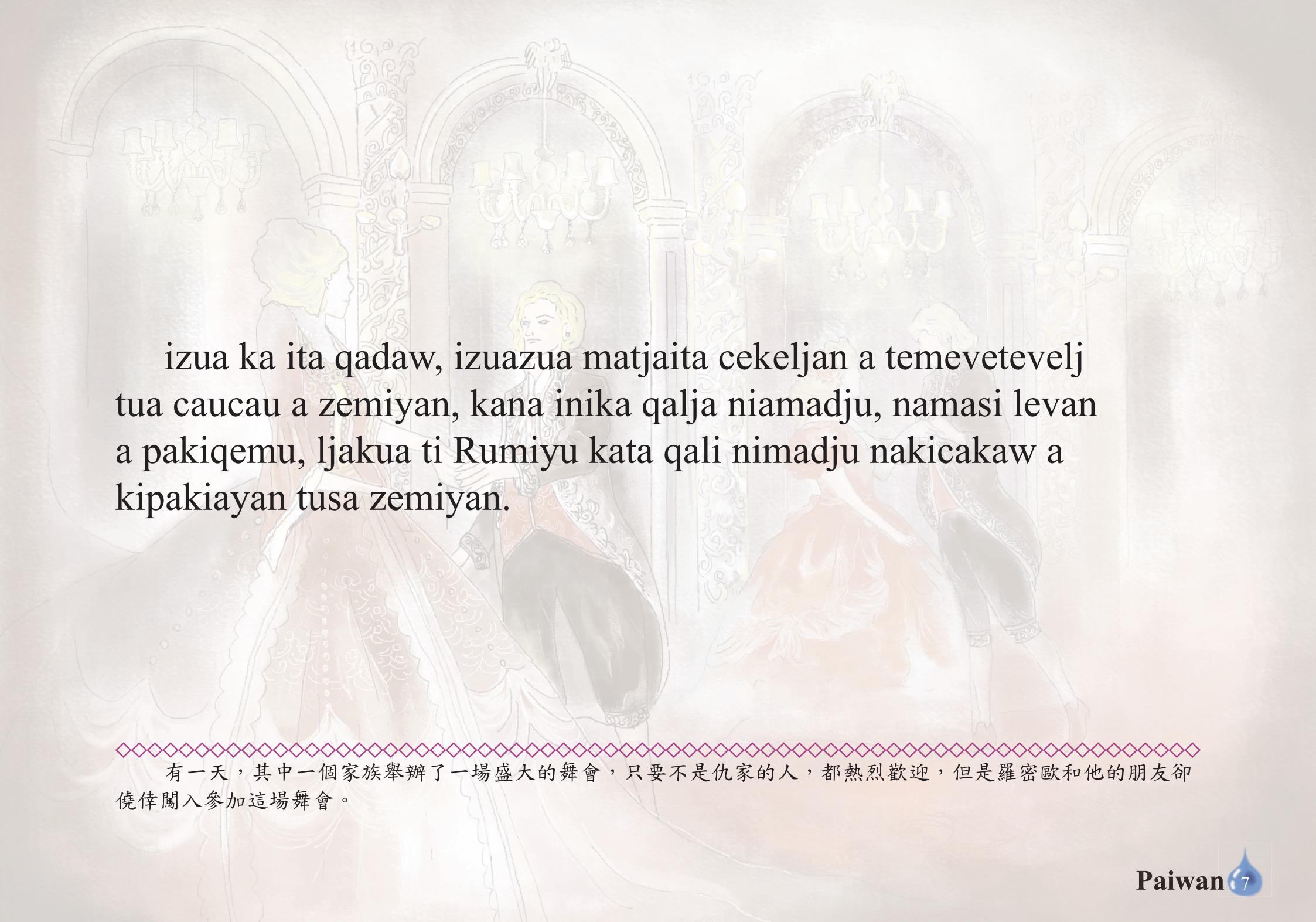

izua drusa a kudrakudral a cekeljan i ta qinaljan i Viruna, aicu a drusa cekeljan kemasi sikuayan izua marepuçimed, kana izua siucevungan tjara marivu sa mapapangul tiamadju, pai avan aicu a sika quriyariyaw nua i qinaljan.

在維洛那城裡有兩個大家族，而這兩個家族原本就是世仇，只要相遇碰面就會吵架起衝突，因此也常常破壞整個城鎮的安寧。

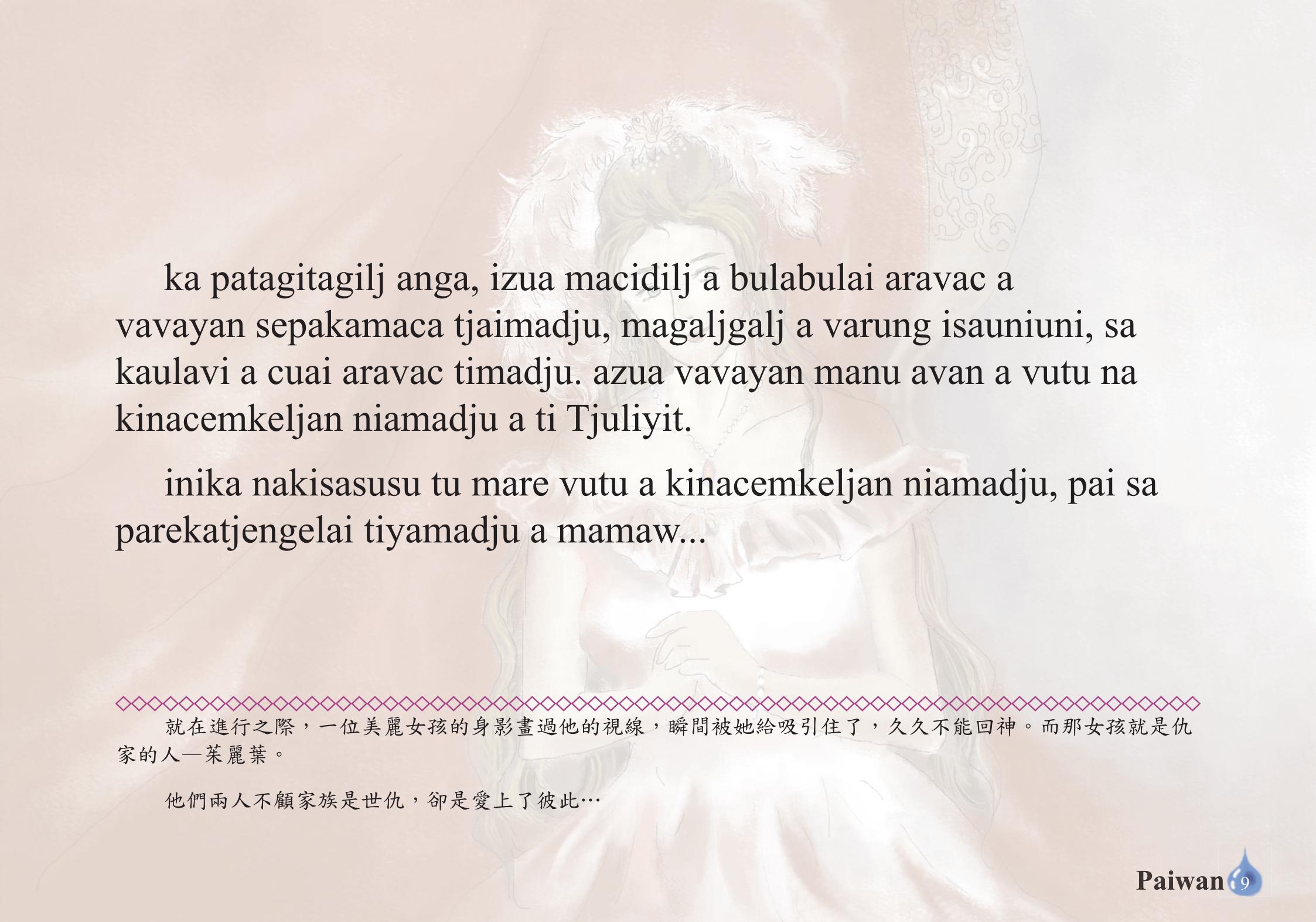

izua ka ita qadaw, izuazua matjaita cekeljan a temevetovelj
tua caucau a zemiyana, kana inika qalja niamadju, namasi levan
a pakiqemu, ljakua ti Rumiyu kata qali nimadju nakicakaw a
kipakiayan tusa zemiyana.

有一天，其中一個家族舉辦了一場盛大的舞會，只要不是仇家的人，都熱烈歡迎，但是羅密歐和他的朋友卻
僥倖闖入參加這場舞會。

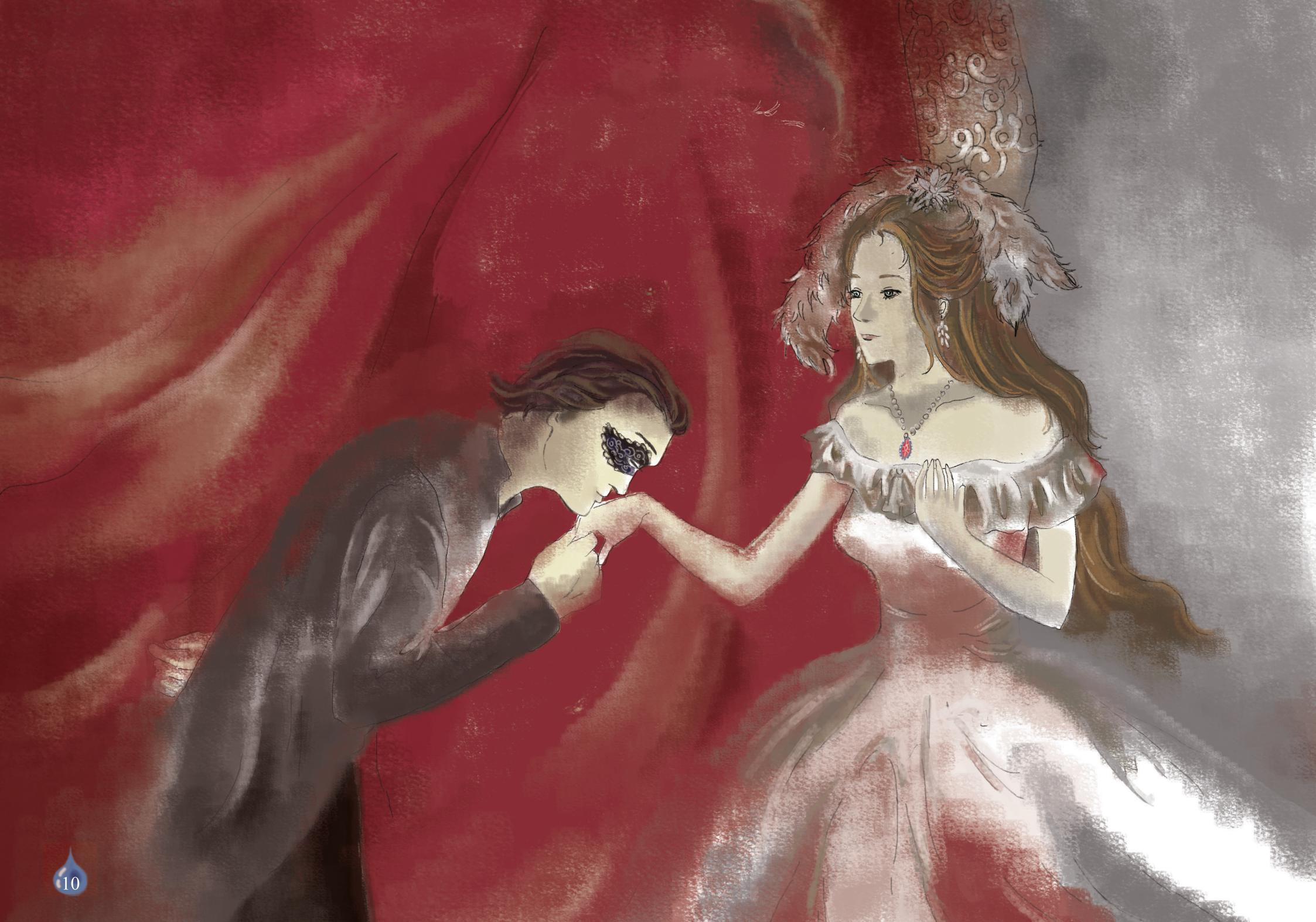
ka patagitgilj anga, izua macidilj a bulabulai aravac a vavayan sepakamaca tjaimadju, magaljgalj a varung isauniuni, sa kaulavi a cuai aravac timadju. azua vavayan manu avan a vutu na kinacemkeljan niamadju a ti Tjuliyit.

inika nakisasusu tu mare vutu a kinacemkeljan niamadju, pai sa parekatjengelai tiyamadju a mamaw...

就在進行之際，一位美麗女孩的身影畫過他的視線，瞬間被她給吸引住了，久久不能回神。而那女孩就是仇家的人—茱麗葉。

他們兩人不顧家族是世仇，卻是愛上了彼此…

marekatjenglai ti Rumiyu kati Tjuliyit ka kivangavangavang ita zaziayan

ka maqacuvung anga tua zemian, kipacaing tua paselem nua mudingan ti Rumiyu sa vaik a pasa tjai Tjuliyit, sa kitjidrtjidr tjaimadju sa qivu “djavadjavai, ti Tjubit a cemas nua parekenglai a napatjatjiyak tua tja lima a madrusa, aki nanguaq a su sangutjen a palamu.”

“kasinu a ti Tjubit a cemas nua parekenglai, paramuramur anga sa su tjemuljuk!” aya ti Tjuliyit.

“ulja sun a nakipalaing tua pinnetj ni Tjubit a cemas nua parekenglai, mavanu masucikel a varung nimadju, uri masudram aken uta.” aya ti Rumiyu.

舞池邂逅讓羅密歐與茱麗葉相愛

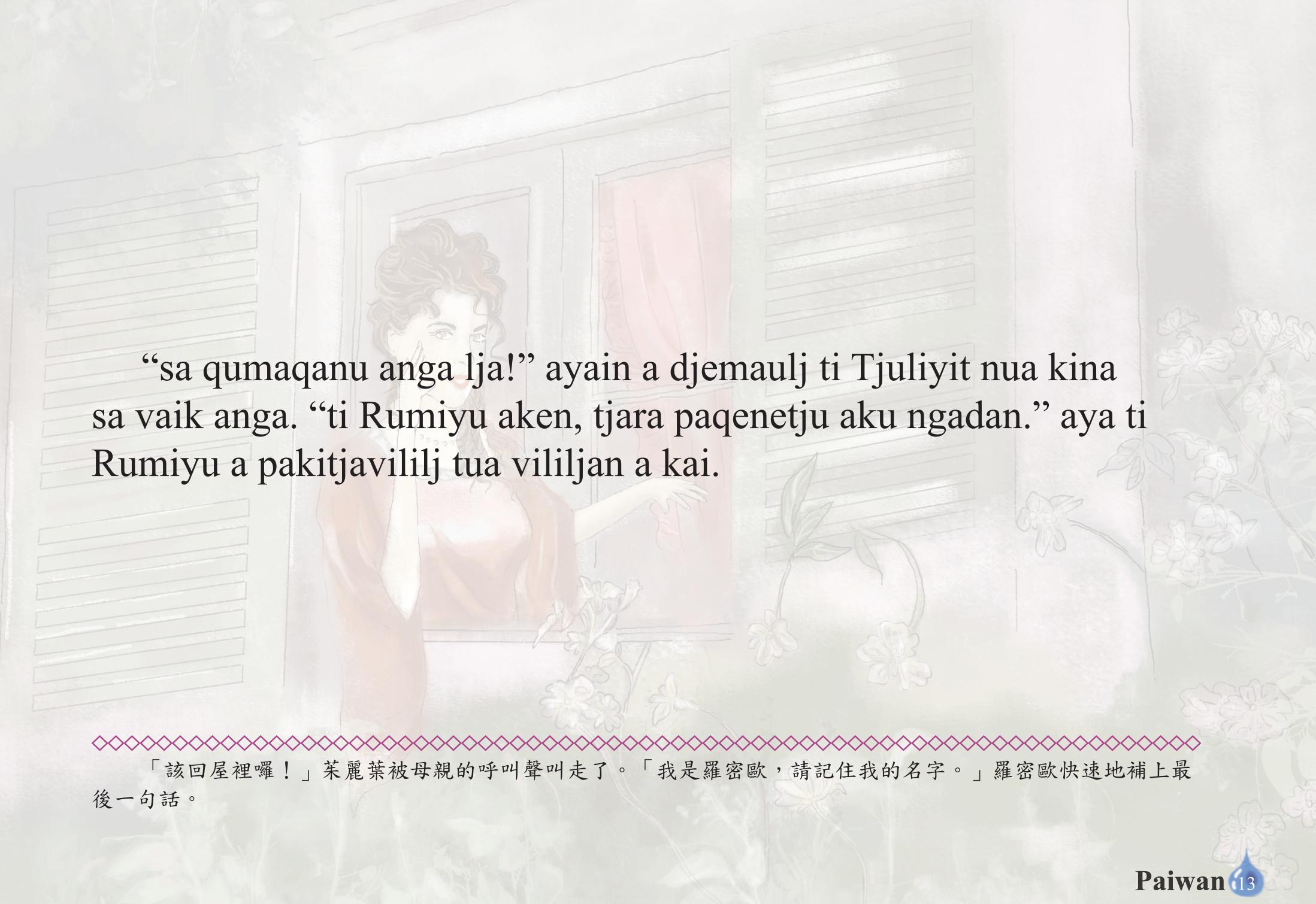
舞會結束後，羅密歐戴著面具走向茱麗葉，伸手握起她的手說：「對不起，是愛神邱比特將妳我的手牽在一起，可否吻它一下。」

「好個愛神邱比特，你也太過諂媚了吧！」茱麗葉說。

「請你接受愛神邱比特的安排，不然他會懊悔，我也會非常失望的。」羅密歐說。

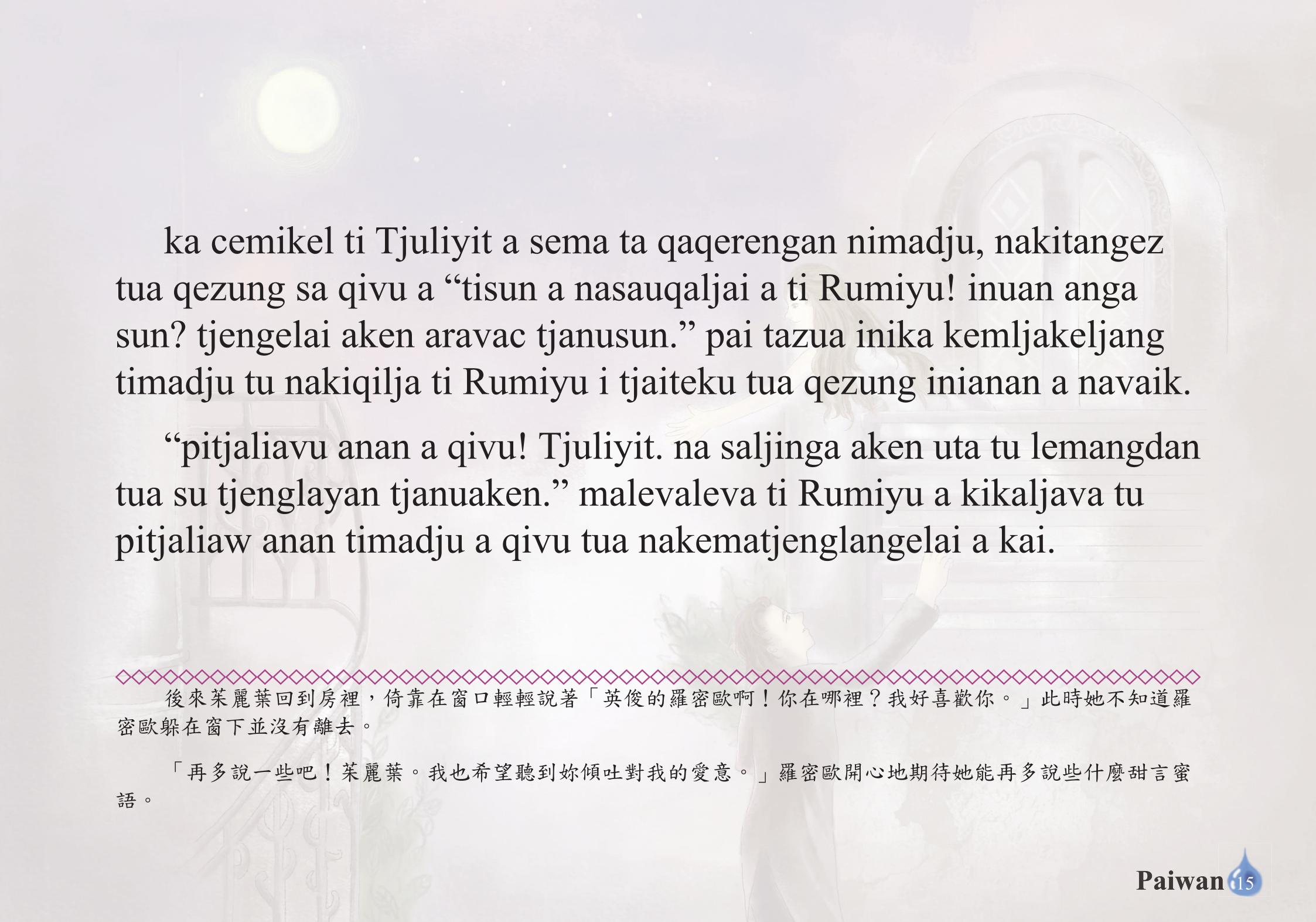

“sa qumaqanu anga lja!” ayain a djemaulj ti Tjuliyit nua kina sa vaik anga. “ti Rumiyu aken, tjara paqenetju aku ngadan.” aya ti Rumiyu a pakitjavililj tua vililjan a kai.

「該回屋裡囉！」茱麗葉被母親的呼叫聲叫走了。「我是羅密歐，請記住我的名字。」羅密歐快速地補上最後一句話。

ka cemikel ti Tjuliyit a sema ta qaquerengan nimadju, nikitangez tua qezung sa qivu a “tisun a nasauqaljai a ti Rumiyu! inuan anga sun? tjengelai aken aravac tjanusun.” pai tazua inika kemljakeljang timadju tu nakiqilja ti Rumiyu i tjaiteku tua qezung inianan a navaik.

“pitjaliavu anan a qivu! Tjuliyit. na saljinga aken uta tu lemangdan tua su tjenglayan tjanuaken.” malevaleva ti Rumiyu a kikaljava tu pitjaliaw anan timadju a qivu tua nakematjenglangelai a kai.

後來茱麗葉回到房裡，倚靠在窗口輕輕說著「英俊的羅密歐啊！你在哪裡？我好喜歡你。」此時她不知道羅密歐躲在窗下並沒有離去。

「再多說一些吧！茱麗葉。我也希望聽到妳傾吐對我的愛意。」羅密歐開心地期待她能再多說些什麼甜言蜜語。

mangtjez ti Rumiyu a sema kiukai a kemim tua seng-hu a ti Lauris

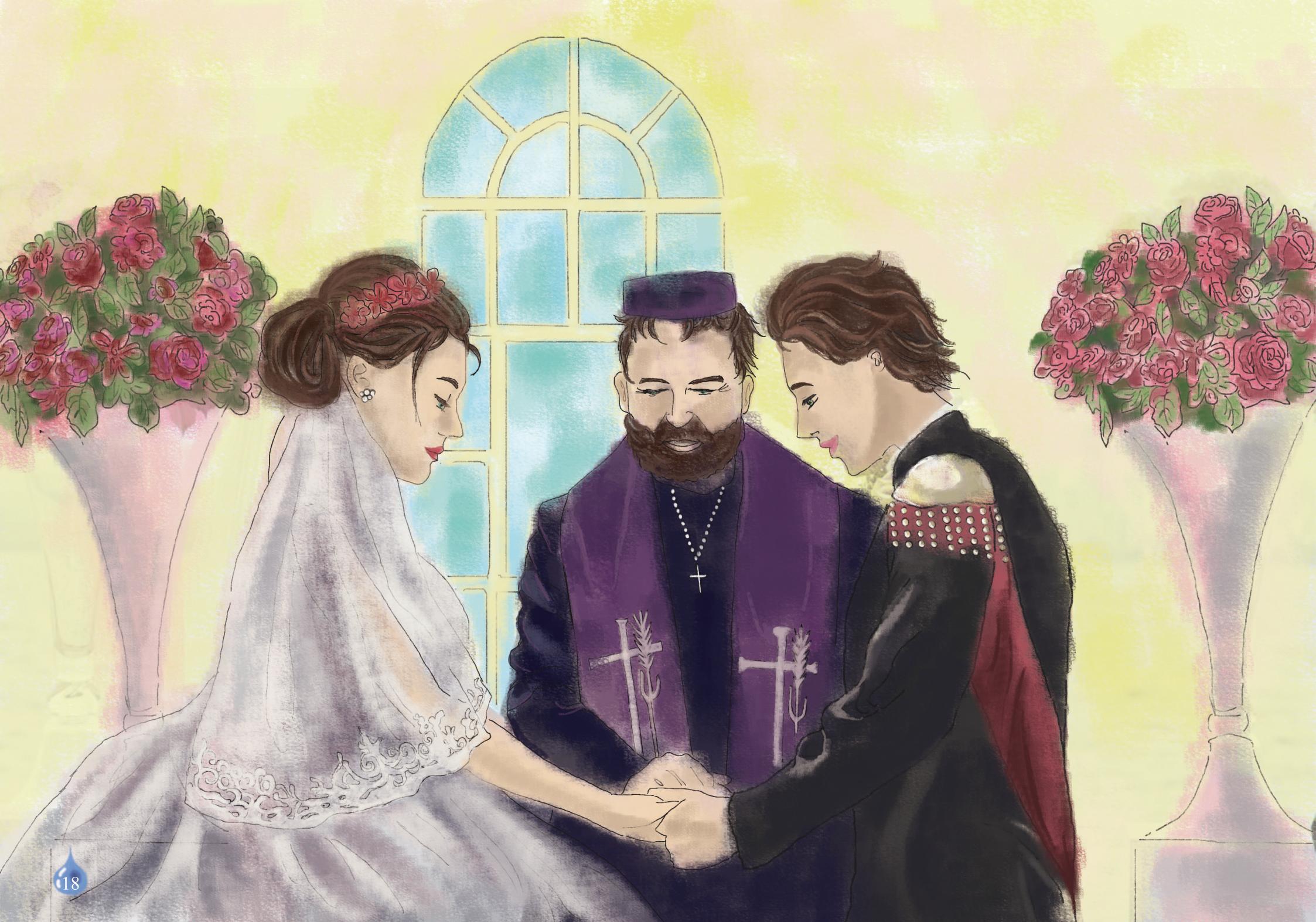
ti Rumiyu kamayan a kinemnemnem tua kai a sinipareqaqivu niamadju a madrusa, inika nasekataqed timadju a matjemaljiya sa vaik a sema tua seng-hu a ti Lauris sa qivu “seng-hu, tjenglai aken aravac tjai Tjuliyit, ka sangasan amen a marepacun namarkatjenglai anga men, saljinga ken tu pucekelj tjaimadju, ulja tisun a seng-hu a papucekelj tjanuamen” aya. ka kipasemalaw ti Rumiyu, tazuazua inianan kapucucug a seng-hu saka napasasamalji aravac timadju.

aicu a seng-hu namakakeljang aravac katua aicu a matjadrusa cekeljan, sa nasaljingan tu semualap tua mavavutu niamadju, ljakua neka nu susu.

羅密歐來到修道院見勞倫思神父

羅密歐還一直沉浸在兩人邂逅的甜言蜜語中，一整夜沒睡走到修道院找勞倫思神父：「神父，我愛上了茱麗葉，我們是一見鍾情，我想跟她結婚，想請神父替我們主持婚禮。」羅密歐的告白，頓時讓神父摸不著頭緒且有些驚訝。

神父跟這兩大家族都非常好，也想消弭仇恨常常居中協調，但終究無濟於事。

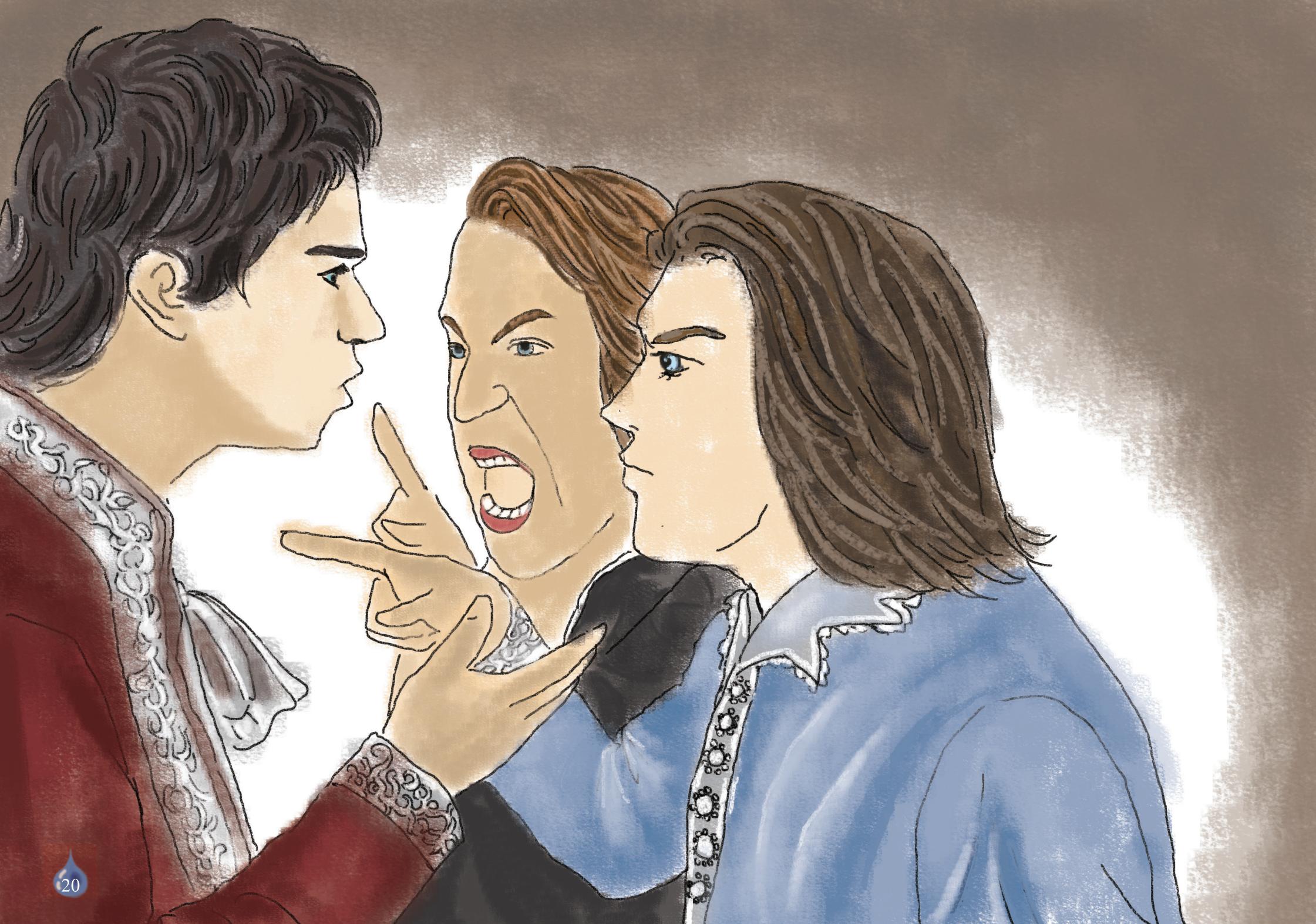

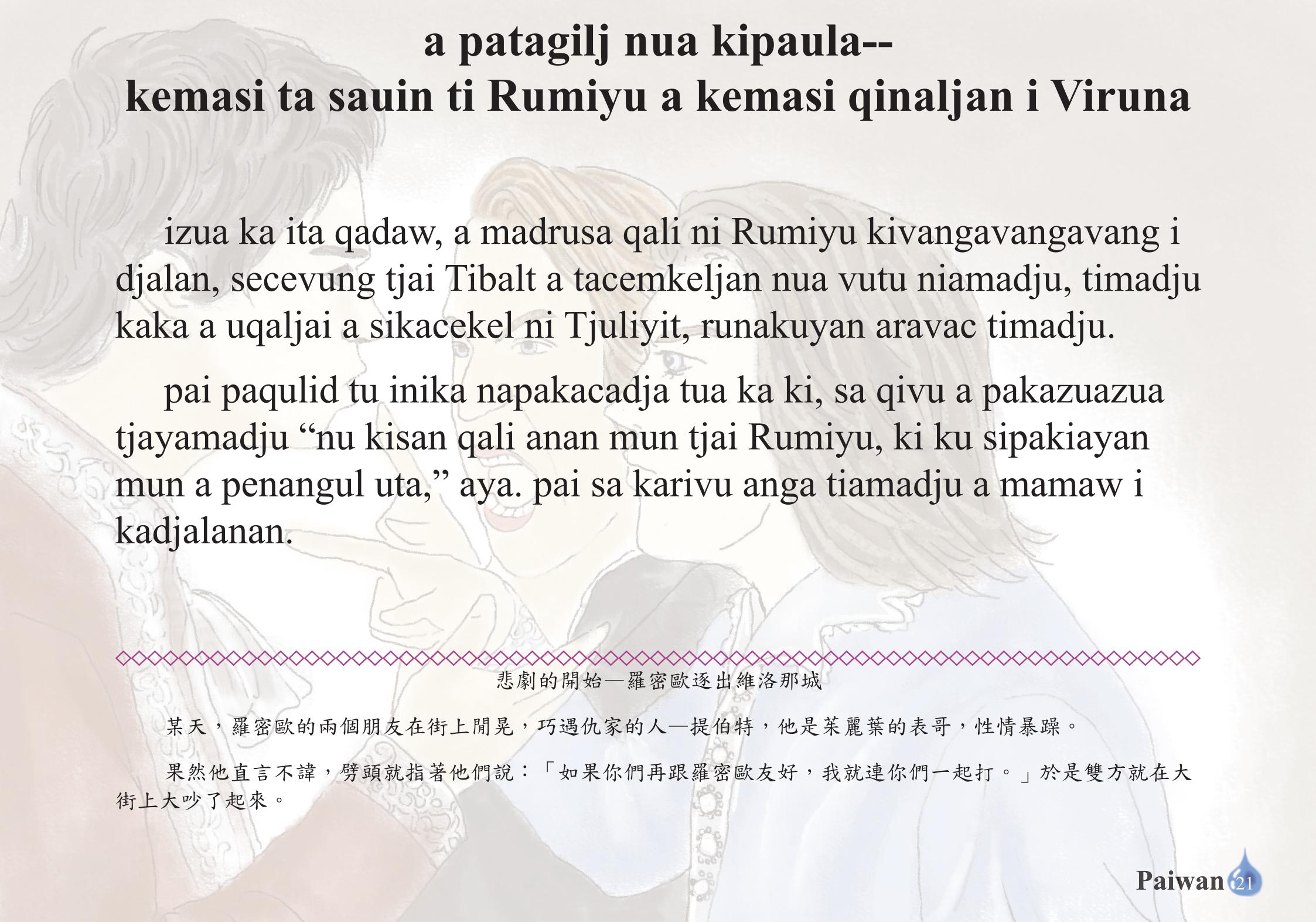
kinemnem aicu a seng-hu “nu venala a masa mavan aicu a parekatjenglai nua maqacuvucuvung a ti Rumiyu kati Tjiliyit, palemek a kasizuanan anga nua maljaljenguaq niamadju.” pai sa qaquivui ti Rumiyu “kupusaluai sun, tiaken anga a papucekelj tjanumun,” aya.

paí sa qacuvungi anga a papucekelj niamadju a madrusa nua seng-hu.

神父心想：「如果藉著羅密歐與茱麗葉這對相愛的戀情，也許這會是化解仇恨的最佳契機了。」於是就對羅密歐說：「我答應你，我會替你們主持婚禮。」

於是兩人就在神父見證之下完成了婚禮。

a patagilj nua kipaula-- kemasi ta sauin ti Rumiyu a kemasi qinaljan i Viruna

izua ka ita qadaw, a madrusa qali ni Rumiyu kivangavangavang i djalan, secevung tjai Tibalt a tacemkeljan nua vutu niamadju, timadju kaka a uqaljai a sikacekel ni Tjuliyit, runakuyan aravac timadju.

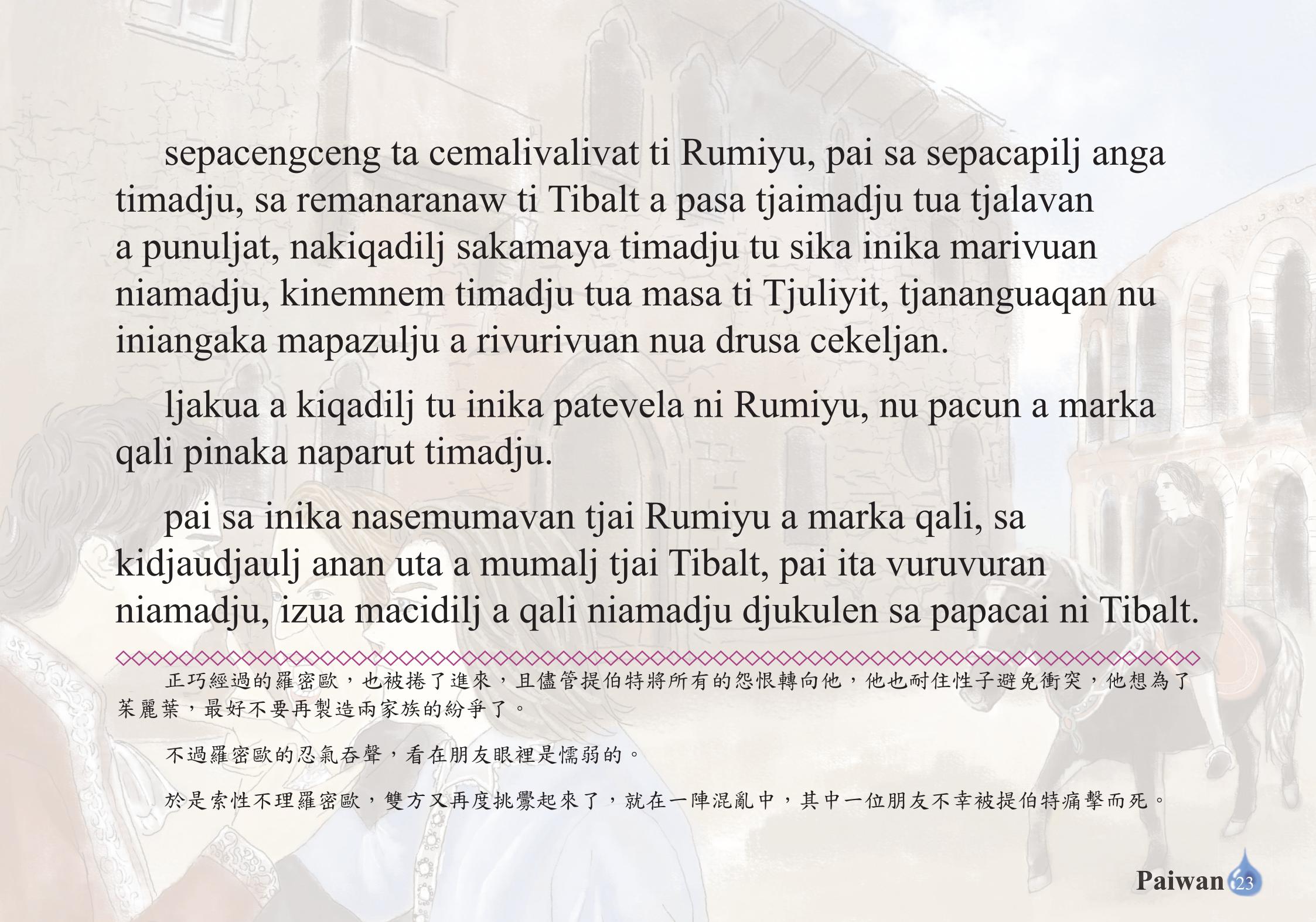
pai paqulid tu inika napakacadja tua ka ki, sa qivu a pakazuazua tjayamadju “nu kisan qali anan mun tjai Rumiyu, ki ku sipakiayan mun a penangul uta,” aya. pai sa karivu anga tiamadju a mamaw i kadjalanan.

悲劇的開始—羅密歐逐出維洛那城

某天，羅密歐的兩個朋友在街上閒晃，巧遇仇家的人—提伯特，他是茱麗葉的表哥，性情暴躁。

果然他直言不諱，劈頭就指著他們說：「如果你們再跟羅密歐友好，我就連你們一起打。」於是雙方就在大街上大吵了起來。

sepacengceng ta cemalivalivat ti Rumiyu, pai sa sepacapilj anga timadju, sa remanaranaw ti Tibalt a pasa tjaimadju tua tjalavan a punuljat, nakiqadilj sakamaya timadju tu sika inika marivuan niamadju, kinemnem timadju tua masa ti Tjuliyit, tjananguaqan nu iniangaka mapazulju a rivurivuan nua drusa cekeljan.

ljakua a kiqadilj tu inika patevela ni Rumiyu, nu pacun a marka qali pinaka naparut timadju.

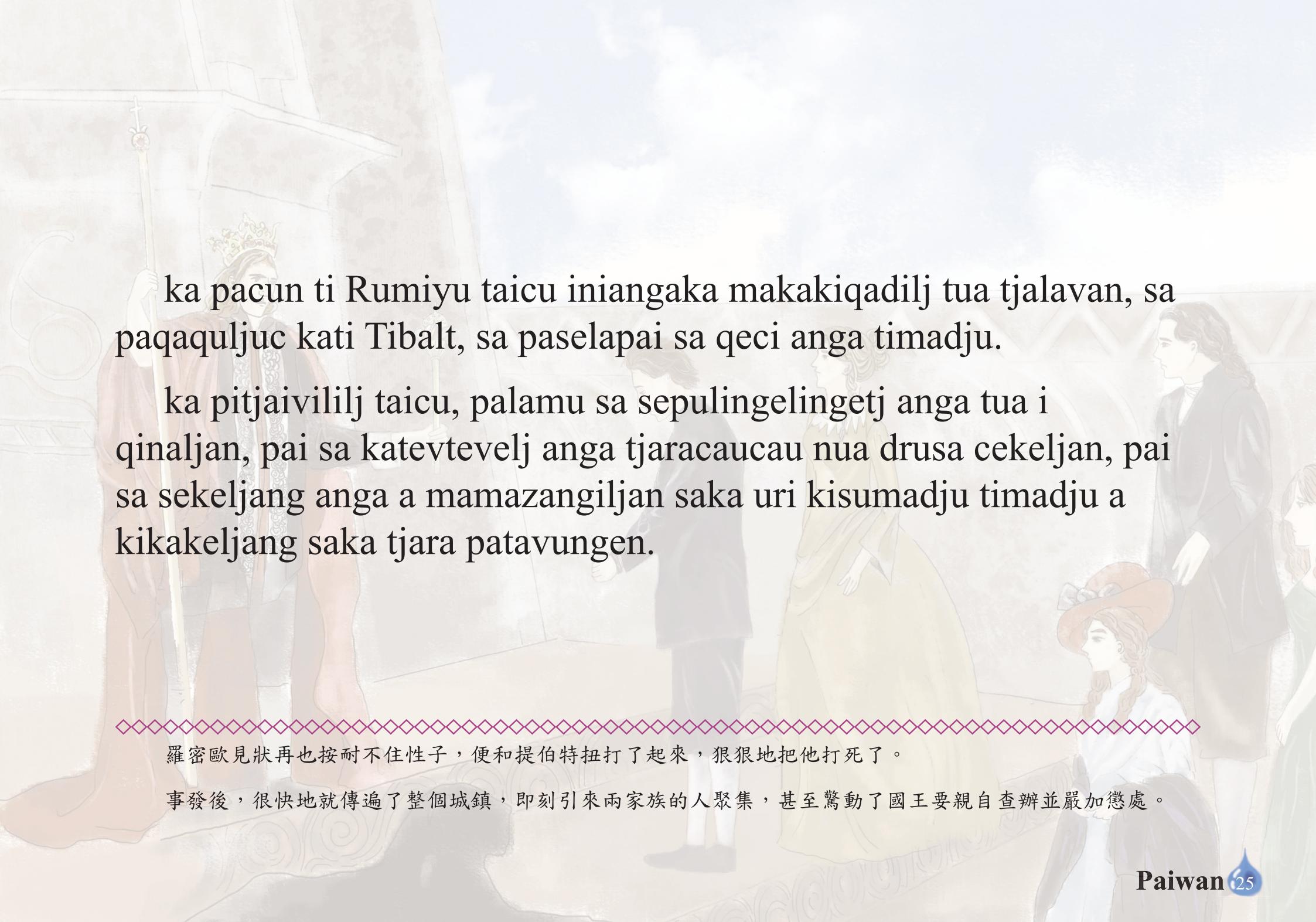
pai sa inika nasemumavan tjai Rumiyu a marka qali, sa kidjaudjaulj anan uta a mumalj tjai Tibalt, pai ita vurvuran niamadju, izua macidilj a qali niamadju djukulen sa papacai ni Tibalt.

正巧經過的羅密歐，也被捲了進來，且儘管提伯特將所有的怨恨轉向他，他也耐住性子避免衝突，他想為了茱麗葉，最好不要再製造兩家族的紛爭了。

不過羅密歐的忍氣吞聲，看在朋友眼裡是懦弱的。

於是索性不理羅密歐，雙方又再度挑釁起來了，就在一陣混亂中，其中一位朋友不幸被提伯特痛擊而死。

ka pacun ti Rumiyu taicu iniangaka makakiqadilj tua tjalavan, sa paqaquljuc kati Tibalt, sa paselapai sa qeci anga timadju.

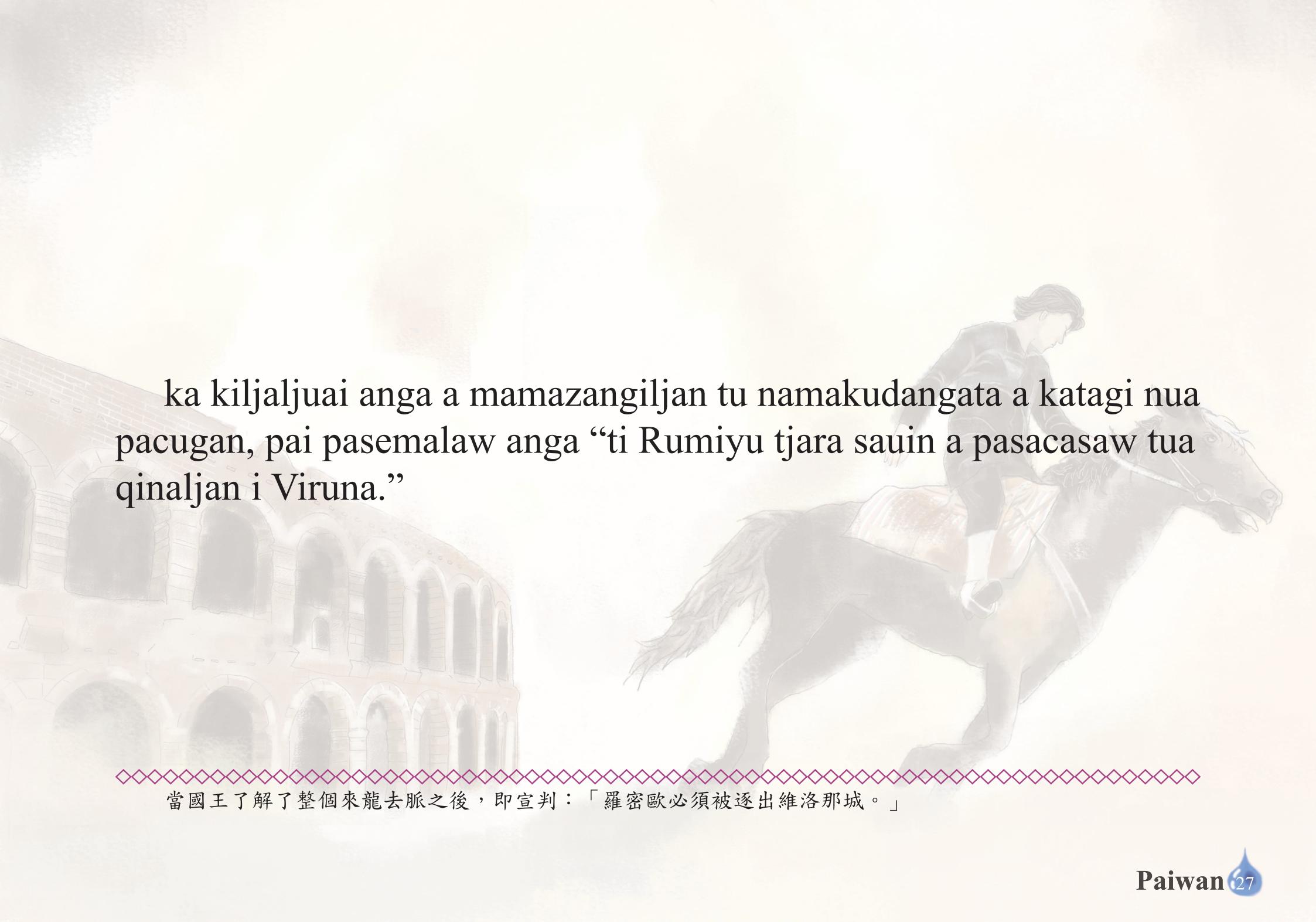
ka pitjaivililj taicu, palamu sa sepulingelingetj anga tua i qinaljan, pai sa katevtevelj anga tjaracaucau nua drusa cekeljan, pai sa sekeljang anga a mamazangiljan saka uri kisumadju timadju a kikakeljang saka tjara patavungen.

羅密歐見狀再也按耐不住性子，便和提伯特扭打了起來，狠狠地把他打死了。

事發後，很快地就傳遍了整個城鎮，即刻引來兩家族的人聚集，甚至驚動了國王要親自查辦並嚴加懲處。

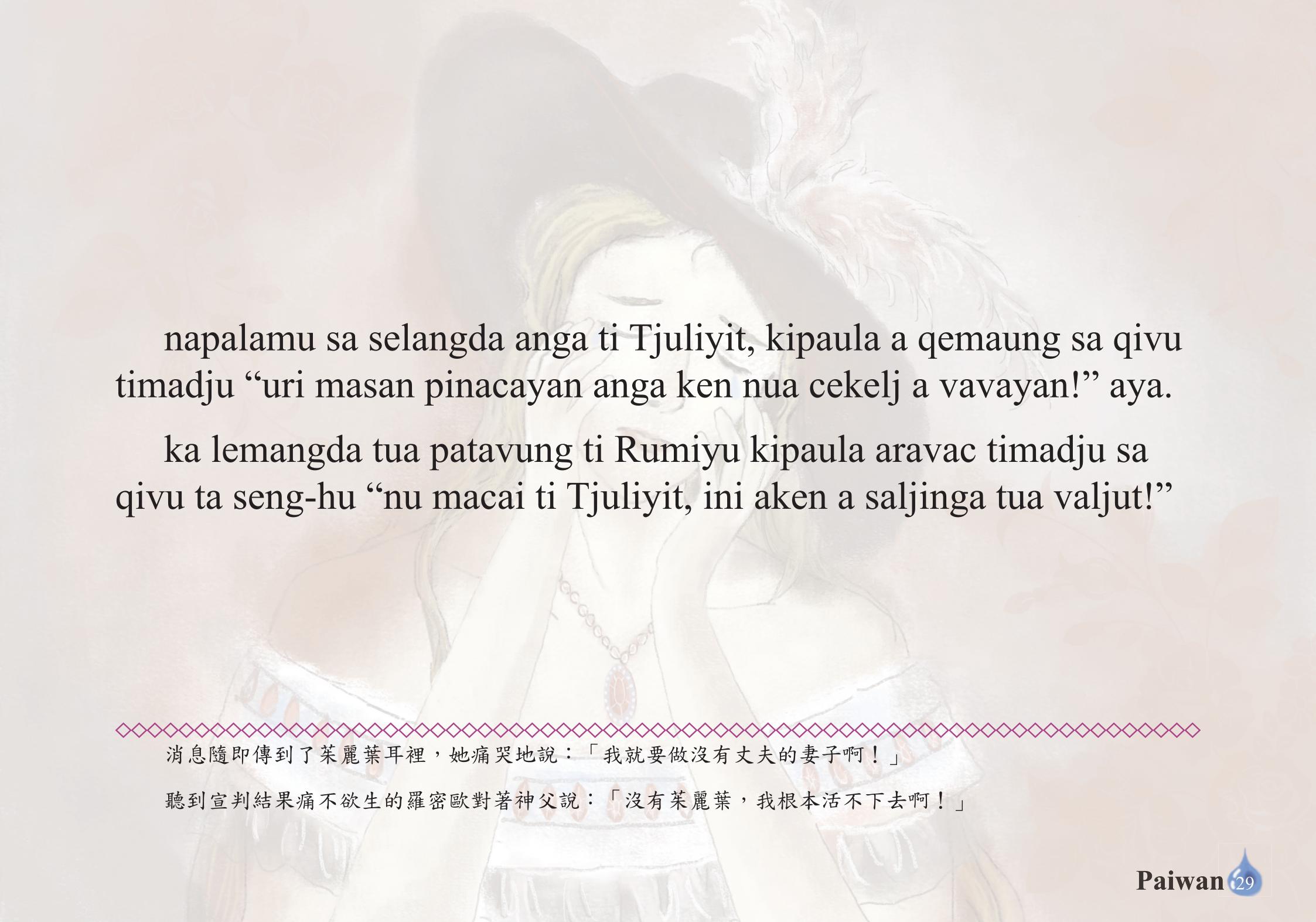

ka kiljaljuai anga a mamazangiljan tu namakudangata a katagi nua pacugan, pai pasemalaw anga “ti Rumiyu tjara sauin a pasacasaw tua qinaljan i Viruna.”

當國王了解了整個來龍去脈之後，即宣判：「羅密歐必須被逐出維洛那城。」

napalamu sa selangda anga ti Tjuliyit, kipaula a qemaung sa qivu timadju “uri masan pinacayan anga ken nua cekelj a vavayan!” aya.

ka lemangda tua patavung ti Rumiyu kipaula aravac timadju sa qivu ta seng-hu “nu macai ti Tjuliyit, ini aken a saljinga tua valjut!”

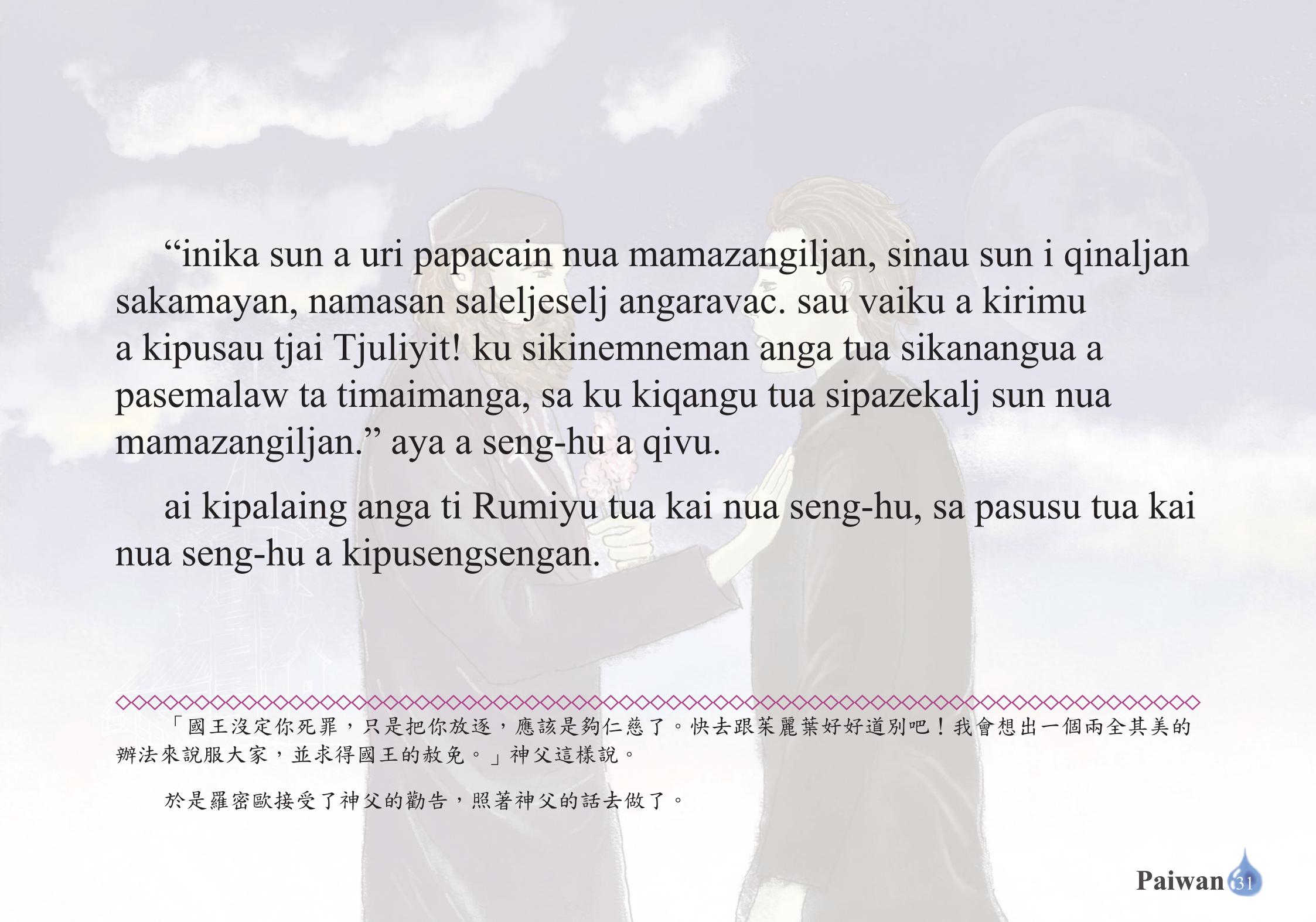
消息隨即傳到了茱麗葉耳裡，她痛哭地說：「我就要做沒有丈夫的妻子啊！」

聽到宣判結果痛不欲生的羅密歐對著神父說：「沒有茱麗葉，我根本活不下去啊！」

“inika sun a uri papacain nua mamazangiljan, sinau sun i qinaljan sakamayan, namasan saleljeselj angaravac. sau vaiku a kirimu a kipusau tjai Tjuliyit! ku sakinemneman anga tua sikanangua a pasemalaw ta timaimanga, sa ku kiqangu tua sipazekalj sun nua mamazangiljan.” aya a seng-hu a qivu.

ai kipalaing anga ti Rumiyu tua kai nua seng-hu, sa pasusu tua kai nua seng-hu a kipusengsengan.

「國王沒定你死罪，只是把你放逐，應該是夠仁慈了。快去跟茱麗葉好好道別吧！我會想出一個兩全其美的辦法來說服大家，並求得國王的赦免。」神父這樣說。

於是羅密歐接受了神父的勸告，照著神父的話去做了。

napenateljip a ki nipuravarung nua seng-hu a ti Lauris

inika napida a qadaw tua vinaik i qinaljan i Viruna ni Rumiyu, sinikim anga tua papucekeljan nua kama ti Tjuliyit, aicu a nasauqaljai aravac a namanguaq a uqaljai pinaka ti Baris.

ljakua ti Tjuliyit kemaljang timadju tu cekelj anga timadju ni Rumiyu, inika nakisalu tua pinnetjan nua kama, sa kipakim tua maretimaljimalji a likucu tusi kikaviladan, ljakua inika nasemumavan a kama nimadju, silain sakamaya tua vivarung nimadju a kipusengsengan.

saqetju a varung ni Tjuliyit sa qauquaung a vaik a kemim tua seng-hu sa qivu “seng-hu, inika ken a maqati a pucekelj tjaimadju, ulja ken a su pusalandjan!”

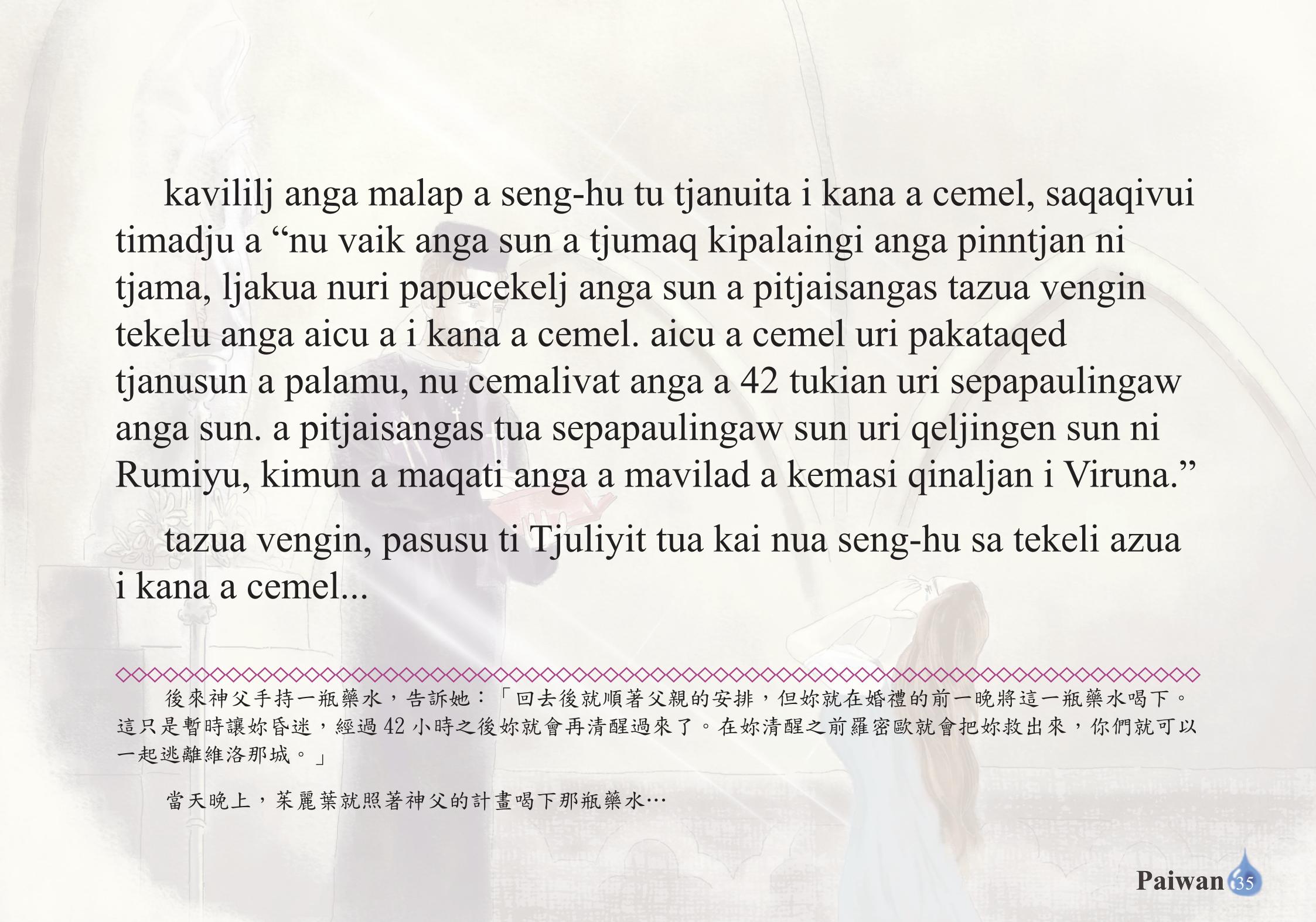
勞倫思神父悲劇的計畫

羅密歐離開維洛那城後才沒幾天，茱麗葉就被父親挑選結婚對象，是一位英俊挺拔的富貴紳士—巴里斯伯爵。

但茱麗葉心裡知道她已是羅密歐的妻子了，不可能答應父親的安排，於是用盡各種理由推辭，但父親根本不理會，盡照著自己的決定去做。

茱麗葉傷心地跑去找神父哭訴：「神父，我不能嫁給他，求你幫幫我啊！」

kavililj anga malap a seng-hu tu tjanuita i kana a cemel, saqaqivui timadju a “nu vaik anga sun a tjumaq kipalaingi anga pinntjan ni tjama, ljakua nuri papucekelj anga sun a pitjaisangas tazua vengin tekelu anga aicu a i kana a cemel. aicu a cemel uri pakataqed tjanusun a palamu, nu cemalivat anga a 42 tukian uri sepapaulingaw anga sun. a pitjaisangas tua sepapaulingaw sun uri qeljingen sun ni Rumiyu, kimun a maqati anga a mavilad a kemasi qinaljan i Viruna.”

tazua vengin, pasusu ti Tjiliyit tua kai nua seng-hu sa tekeli azua i kana a cemel...

後來神父手持一瓶藥水，告訴她：「回去後就順著父親的安排，但妳就在婚禮的前一晚將這一瓶藥水喝下。這只是暫時讓妳昏迷，經過 42 小時之後妳就會再清醒過來了。在妳清醒之前羅密歐就會把妳救出來，你們就可以一起逃離維洛那城。」

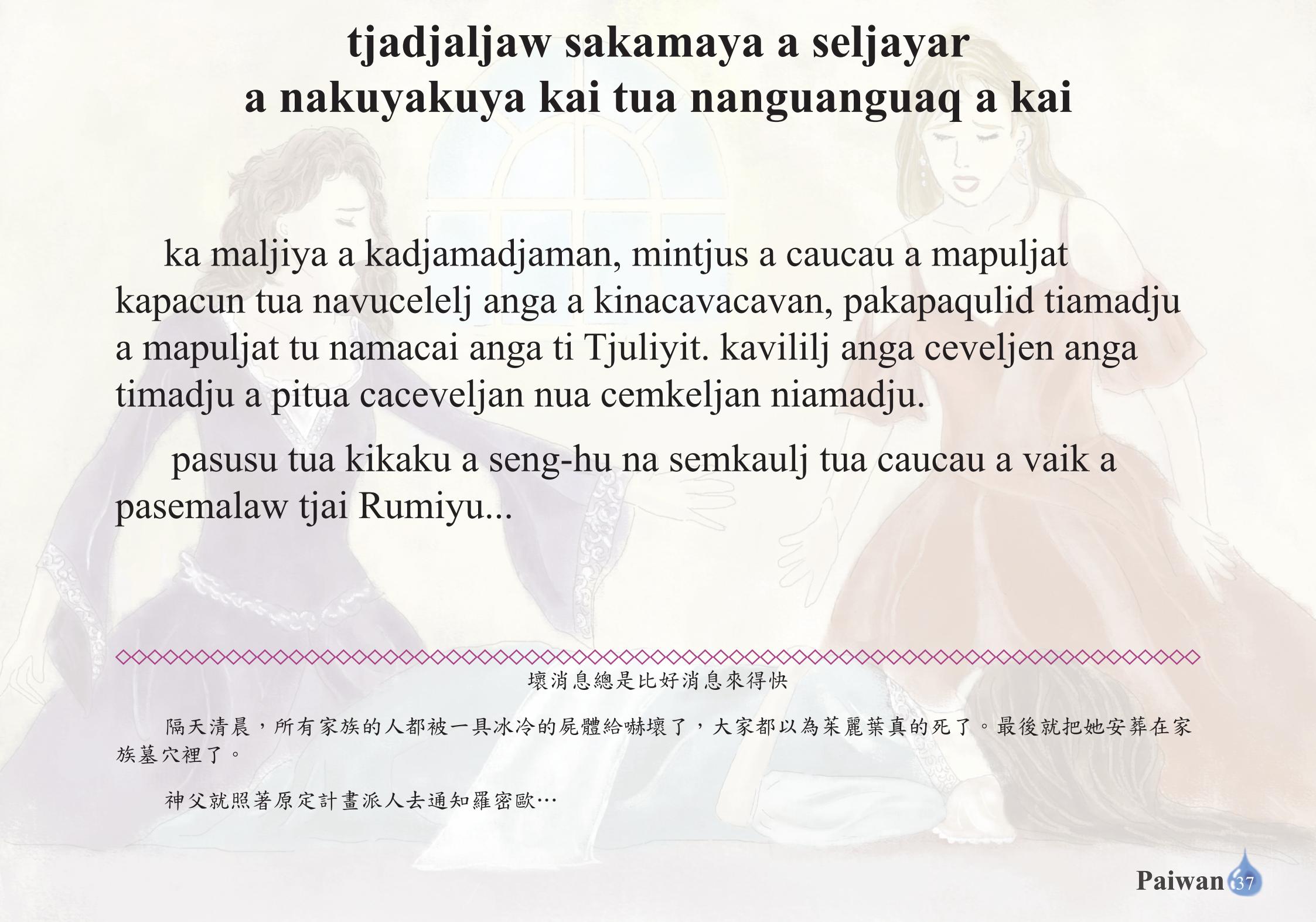
當天晚上，茱麗葉就照著神父的計畫喝下那瓶藥水…

tjadjaljaw sakamaya a seljayar
a nakuyakuya kai tua nanguanguaq a kai

ka maljiya a kadjamadjaman, mintjus a caucau a mapuljat kapacun tua navucelelj anga a kinacavacavan, pakapaqulid tiamadju a mapuljat tu namacai anga ti Tjuliyit. kavililj anga ceveljen anga timadju a pitua caceveljan nua cemkeljan niamadju.

pasusu tua kikaku a seng-hu na semkaulj tua caucau a vaik a
pasemalaw tjai Rumiyu...

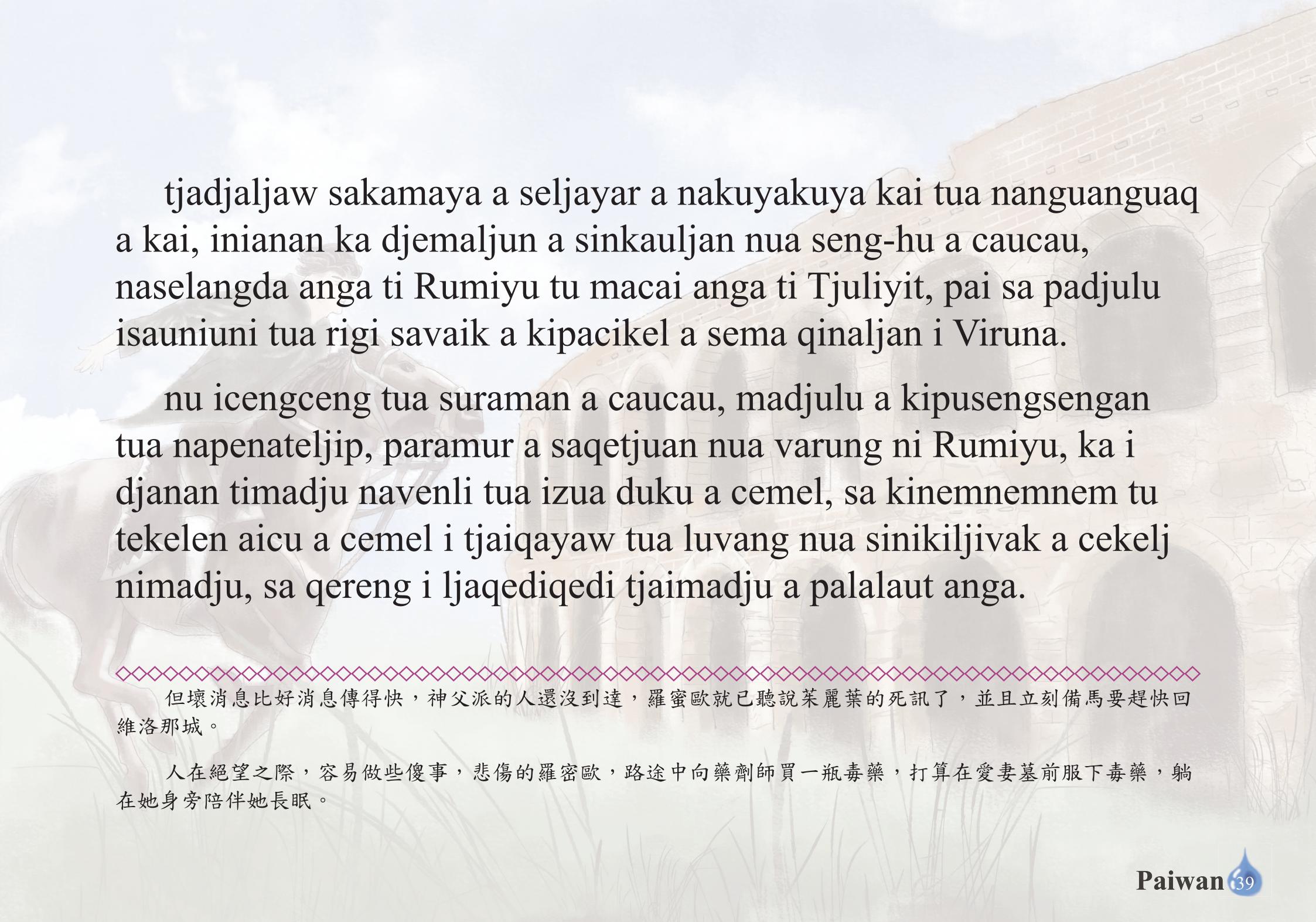

壞消息總是比好消息來得快

隔天清晨，所有家族的人都被一具冰冷的屍體給嚇壞了，大家都以為茱麗葉真的死了。最後就把她安葬在家族墓穴裡了。

神父就照著原定計畫派人去通知羅密歐…

tjadjaljaw sakamaya a seljayar a nakuyakuya kai tua nanguanguaq a kai, inianan ka djemaljun a sinkauljan nua seng-hu a cauau, naselangda anga ti Rumiyu tu macai anga ti Tjuliyit, pai sa padjulu isauniuni tua rigi savaik a kipacikel a sema qinaljan i Viruna.

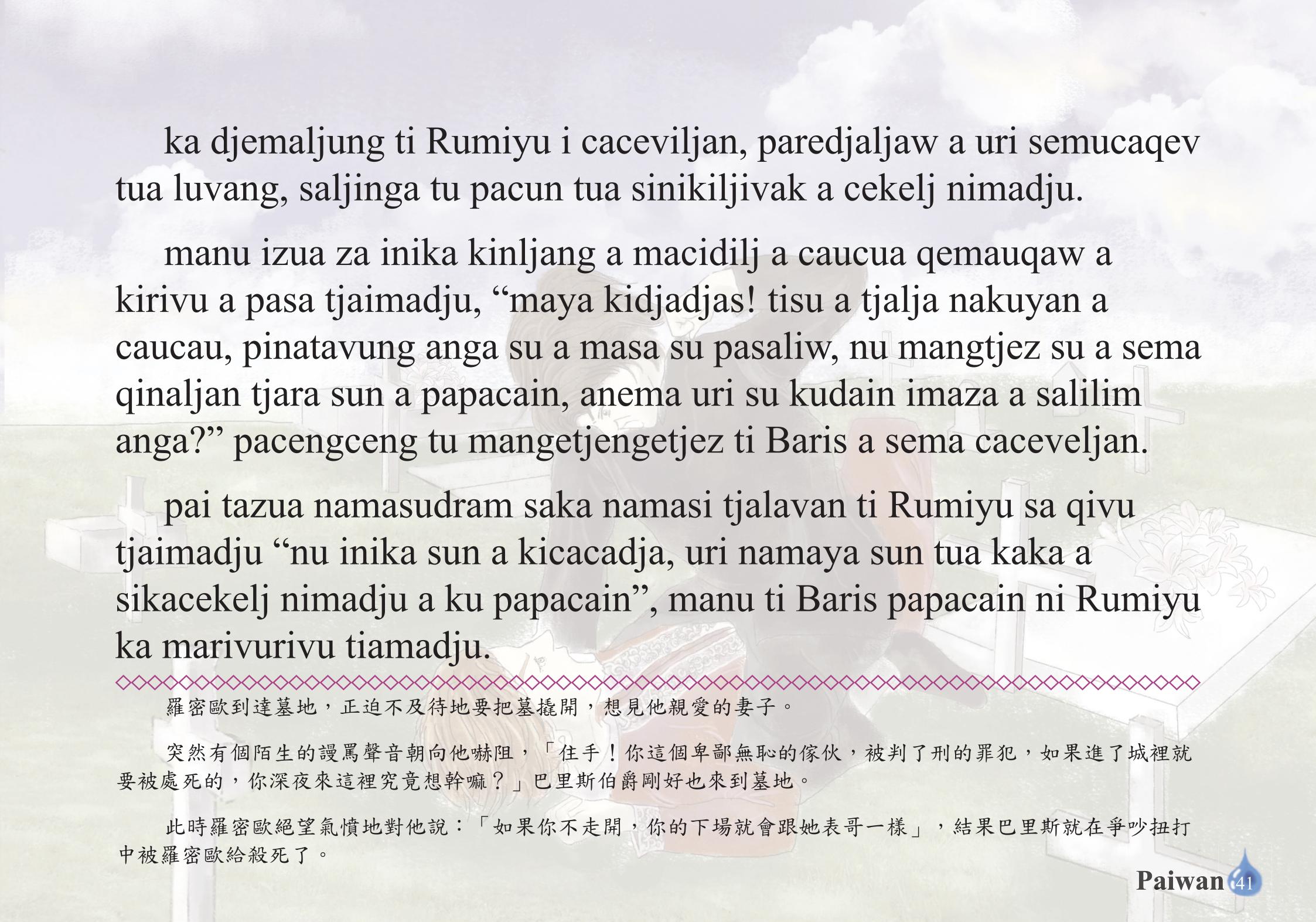
nu icengceng tua suraman a cauau, madjulu a kipusengsengan tua napenateljip, paramur a saqetjuan nua varung ni Rumiyu, ka i djanan timadju navenli tua izua duku a cemel, sa kinemnemnem tu tekelen aicu a cemel i tjaiqayaw tua luvang nua sinikiljivak a cekelj nimadju, sa quereng i ljaqediqedi tjaimadju a palalaut anga.

但壞消息比好消息傳得快，神父派的人還沒到達，羅蜜歐就已聽說茱麗葉的死訊了，並且立刻備馬要趕快回維洛那城。

人在絕望之際，容易做些傻事，悲傷的羅密歐，路途中向藥劑師買一瓶毒藥，打算在愛妻墓前服下毒藥，躺在她身旁陪伴她長眠。

ka djemaljung ti Rumiyu i caceviljan, paredjaljaw a uri semucaqev tua luvang, saljinga tu pacun tua sinikiljivak a cekelj nimadju.

manu izua za inika kinljang a macidilj a caucua qemauqaw a kirivu a pasa tjaimadju, “maya kidjadjas! tisu a tjalja nakuyan a caucau, pinatavung anga su a masa su pasaliw, nu mangtjez su a sema qinaljan tjara sun a papacain, anema uri su kudain imaza a salilim anga?” pacengceng tu mangetjengetjez ti Baris a sema caceveljan.

pai tazua namasudram saka namasi tjalavan ti Rumiyu sa qivu tjaimadju “nu inika sun a kicacadja, uri namaya sun tua kaka a sikacekelj nimadju a ku papacain”, manu ti Baris papacain ni Rumiyu ka marivurivu tiamadju.

羅密歐到達墓地，正迫不及待地要把墓撬開，想見他親愛的妻子。

突然有個陌生的謾罵聲音朝向他嚇阻，「住手！你這個卑鄙無恥的傢伙，被判了刑的罪犯，如果進了城裡就要被處死的，你深夜來這裡究竟想幹嘛？」巴里斯伯爵剛好也來到墓地。

此時羅密歐絕望氣憤地對他說：「如果你不走開，你的下場就會跟她表哥一樣」，結果巴里斯就在爭吵扭打中被羅密歐給殺死了。

kavililj anga pakirarimurimuin a semutjaqev a luvang, “sinikiljivak, kamayan a kinabulai a su kinakemudamudan, inika sun a namapavalit. tima nakinemnem turi maza ken a pacun tjanusun, kemljang sun tu namakudan a saqetjuan nua ku varung!” aya ti Rumiyu a paljeqauquaung a qivuivu tua cekelj nimadju.

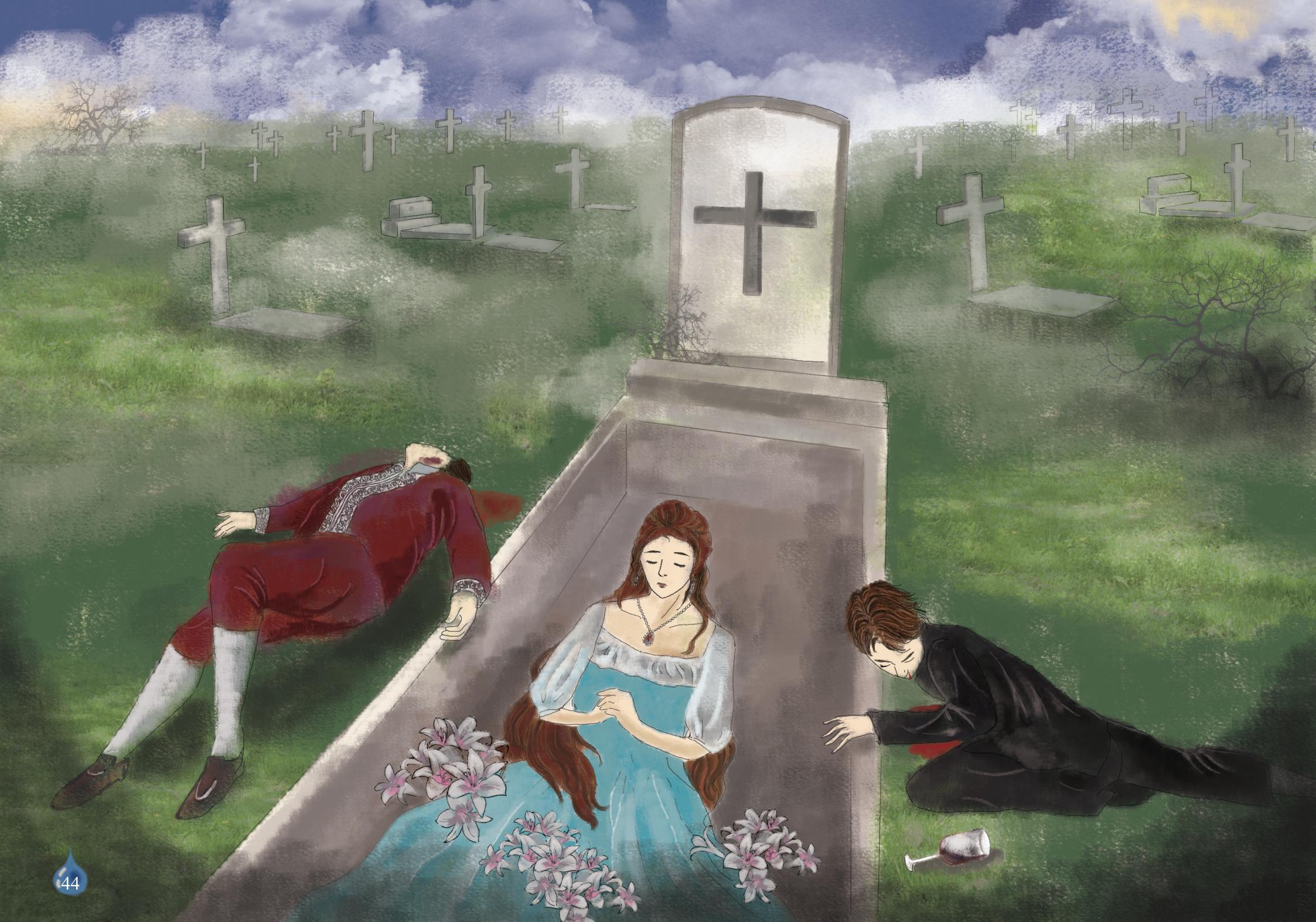
ka makaqaqivu timadju sangutjen anga kipusau ti Tjuliyit, sa alapi a vinli a pitjaisangas a cemel sa kani, sa qereng a kitjuljivar tua cekelj nimadju.

ka makaqaqivu timadju sangutjen anga kipusau ti Tjuliyit, sa alapi a vinli a pitjaisangas a cemel sa kani, sa qereng a kitjuljivar tua cekelj nimadju.

後來羅密歐想著快點撬開墓穴，「親愛的，妳的容貌看起來依然美麗動人，一點都沒有改變。沒想到再看見妳，卻是在這裡，妳知道我有多傷心啊！」羅密歐邊哭邊對他的愛妻說。

說完他就親了茱麗葉的唇跟她訣別，隨後就將先前買好的毒藥一口吞下，躺在妻子身旁。

nakipaula aravac a masa pasaliw

selangda a seng-hu ta sinkauljan nimadju a caucau, inika napasusu tua zikang a padjaljun tua tigami tjai Rumiyu, saka kemljang turi madjaljudjaljun anga zikang a sipacegedan ni Tjuliyit, inika uri nanguaq aicu aya kinemnem, pai sa kisumadju a vaik a sema caceveljan tu uri paseqeljing a pacasaw tjaimadju.

ka djamaljun i puluvangan, manu ui angata tu inika nanguaq,
pacun a seng-hu tu drusa a navucelej anga a kinacavacavan.

ka inianan kamasusamaljian a seng-hu, sepapaulingaw ti Tjuliyit a kemasi tua kinataqedan, ka pacu timadju tua seng-hu sa inika namapacun ti Rumiyu, “a inu ti Rumiyu?...” aya qivu timadju.

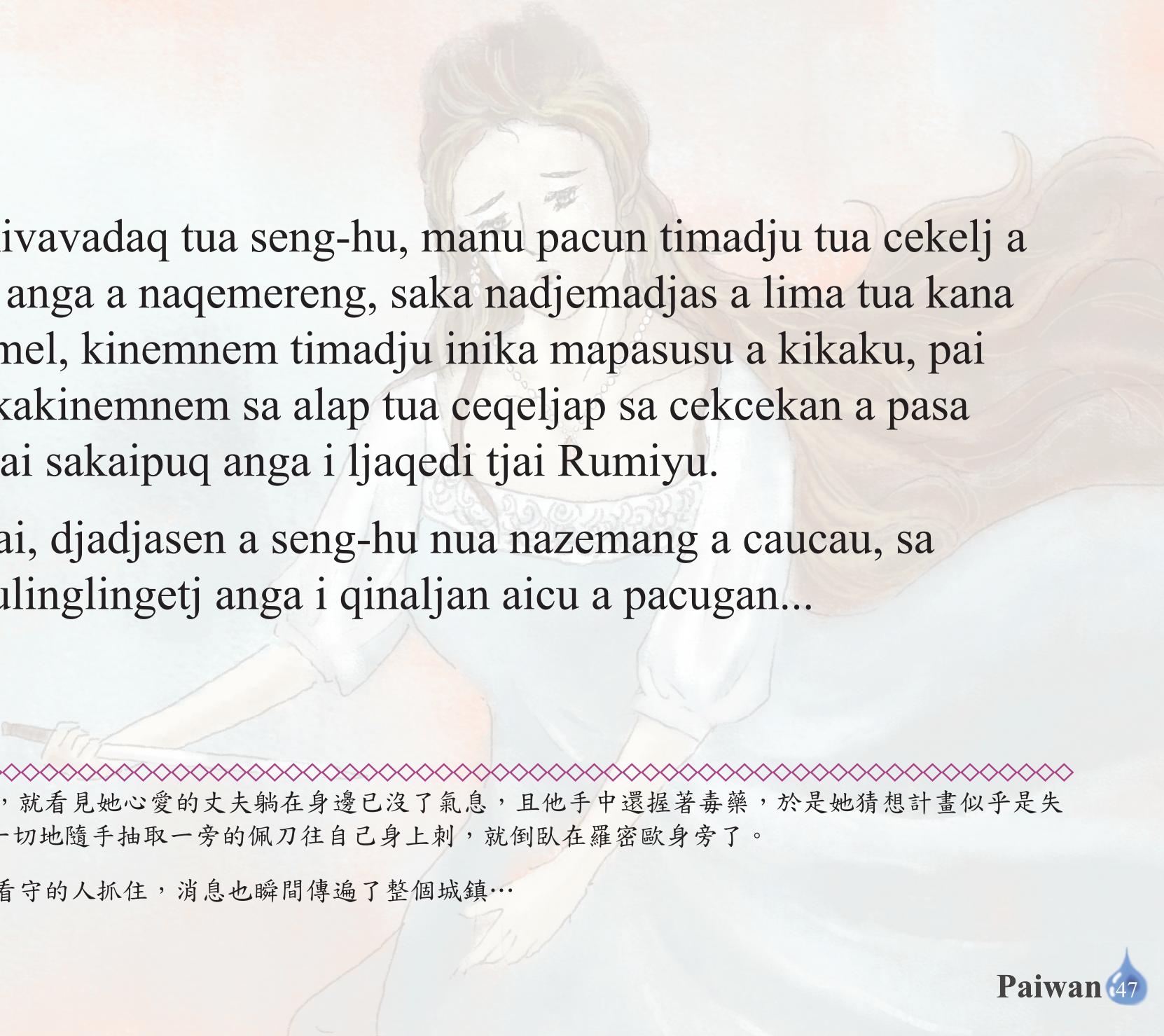
不幸的錯誤

神父聽說送訊息的人，沒有在預定的時間內將信送到羅密歐手上，又預測茱麗葉甦醒的時間快到了，心想不妙，於是想親自前往墓地要將她救出來。

到了墓地，果真不妙，神父眼前看到的是羅密歐與巴里斯兩具冰冷的屍體。

神父還來不及從驚訝中清醒，茱麗葉就從昏睡中甦醒了，她看見神父卻沒看見羅密歐，「羅密歐呢？…」她說。

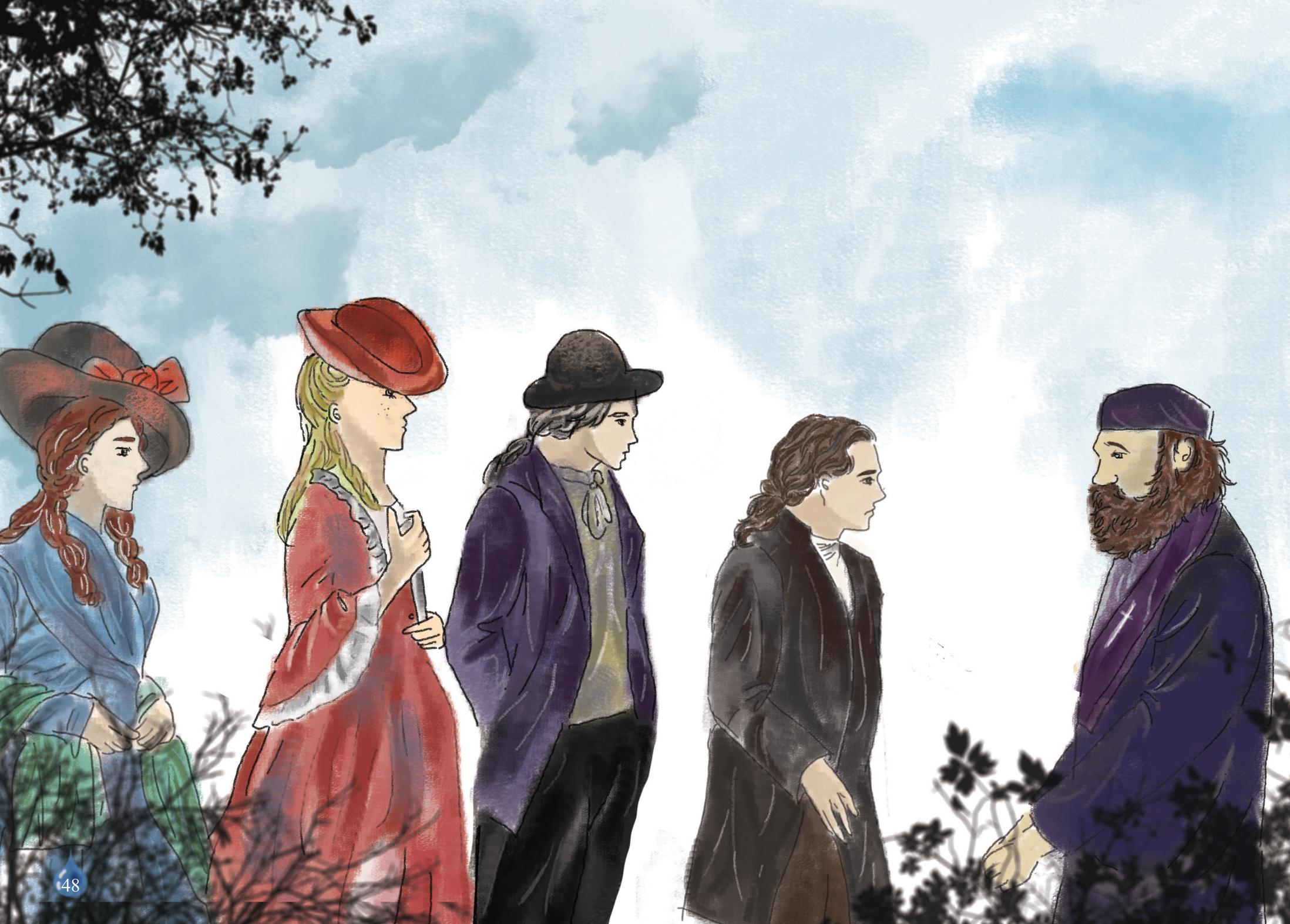
ka nuri kivavadaq tua seng-hu, manu pacun timadju tua cekelj a namasunasi anga a naqemereng, saka nadjemadjas a lima tua kana a duku a cemel, kinemnem timadju inika mapasusu a kikaku, pai sa inika makakinemnem sa alap tua ceqeljap sa cekcekan a pasa tjaimadju, pai sakaipuq anga i ljaqedij tja Rumiyu.

inianacuai, djadjasen a seng-hu nua nazemang a caucau, sa palamu sepulinglingetj anga i qinaljan aicu a pacugan...

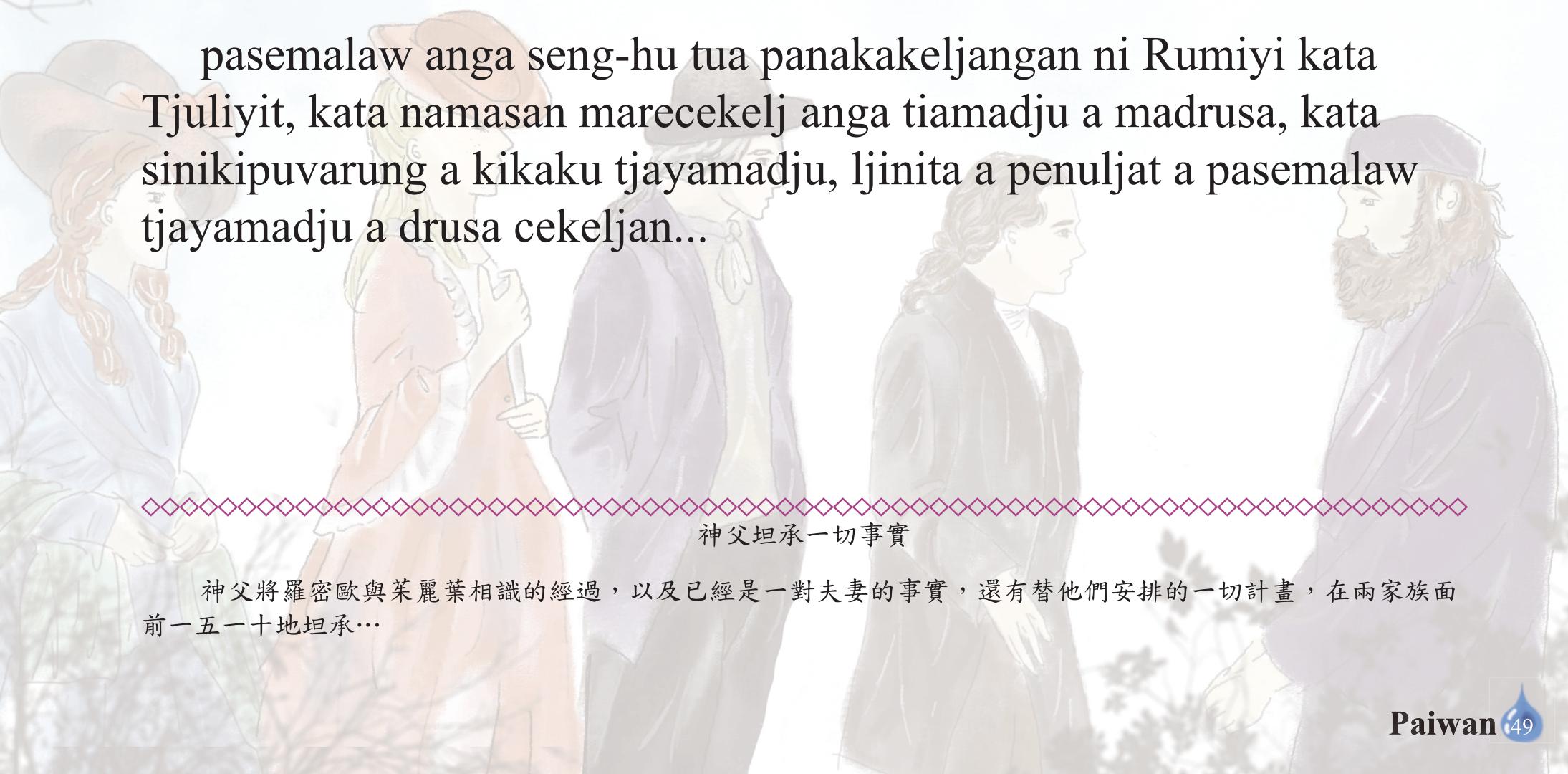
正想追問神父，就看見她心愛的丈夫躺在身邊已沒了氣息，且他手中還握著毒藥，於是她猜想計畫似乎是失敗了，於是她不顧一切地隨手抽取一旁的佩刀往自己身上刺，就倒臥在羅密歐身旁了。

不久，神父被看守的人抓住，消息也瞬間傳遍了整個城鎮…

**kipakeljan anga
a pasemalaw tua paquliqulid a seng-hu**

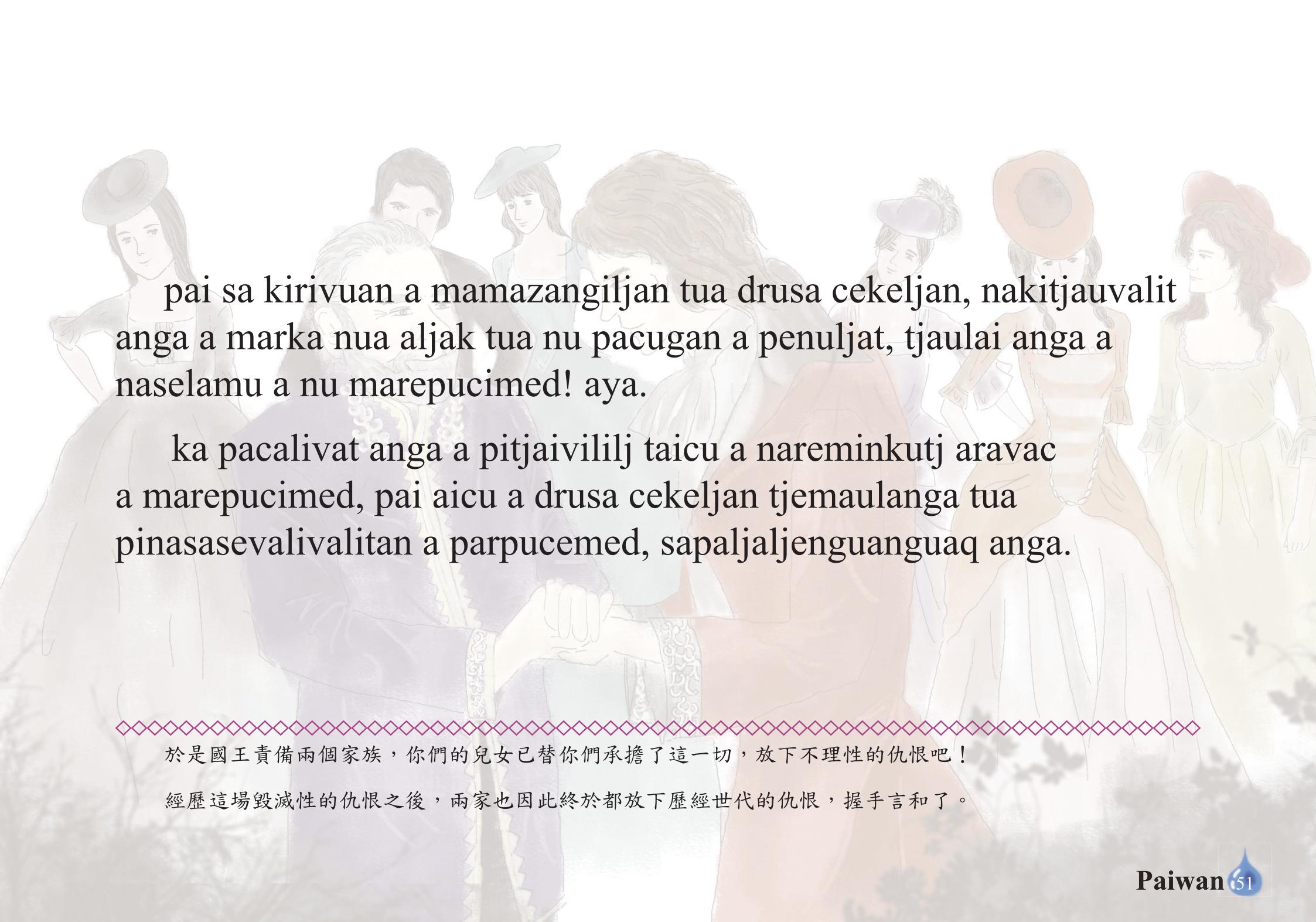
pasemalaw anga seng-hu tua panakakeljangan ni Rumiyi kata Tjuliyit, kata namasan marecekelj anga tiamadju a madrusa, kata sinikipuvarung a kikaku tjayamadju, ljinita a penuljat a pasemalaw tjayamadju a drusa cekeljan...

神父坦承一切事實

神父將羅密歐與茱麗葉相識的經過，以及已經是一對夫妻的事實，還有替他們安排的一切計畫，在兩家族面前一五一十地坦承…

pai sa kirivuan a mamazangiljan tua drusa cekeljan, nakitjauvalit
anga a marka nua aljak tua nu pacugan a penuljat, tjaulai anga a
naselamu a nu marepucimed! aya.

ka pacalivat anga a pitjaivililj taicu a nareminkutj aravac
a marepucimed, pai aicu a drusa cekeljan tjemaulanga tua
pinasasevalivalitan a parpucemed, sapaljaljenguanguaq anga.

於是國王責備兩個家族，你們的兒女已替你們承擔了這一切，放下不理性的仇恨吧！

經歷這場毀滅性的仇恨之後，兩家也因此終於都放下歷經世代的仇恨，握手言和了。

ti Rumiyu kati Tjuliyit

羅密歐與茱麗葉

執行單位：原住民族語言研究發展中心

總編輯：ilong moto 執行長

族語翻譯：蔡愛蓮（南排灣語）老師

美術編輯：李齊軒 繪圖師

責任編輯：A'do moco' 研究助理

施怡帆 研究助理

Tuwaq Masud 研究助理

原住民族委員會版權所有 © 2017